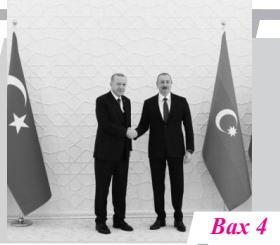

*"Bilirəm ki,
Prezident Tramp
səxən prosesdə
iştirak edir"*

Bax 4

*Prezident İlham
Əliyev
Rəcəb Tayyib
Ərdoğanla telefonla
zəng edib*

Bax 4

*ABŞ Dövlət
Departamenti
Xocalı faciəsi ilə
bağlı bəyanat verib*

Bax 4

*"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir*

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nº 039 (6004) 27 fevral 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Bax 2

**Ermənilərin törətdiyi Sumqayıt
hadisələrindən 32 il ötür**

Bax 8

Separatçı ve işgalçi siyasetini həyata keşiren ermənilərin tarixin müxtəlif dönenlərində Azərbaycan xalqına qarşı həyata keçirdikləri tebligat kampaniyası 1988-ci ildən yenidən başlamış və dünya ictimaiyyətinin gözü qarşısında azərbaycanlılara qarşı töredilən qanlı qətlamlar, soyqırımlar onların təcavüzkar, qəddar olduğunu daha bir göstəricisi oldu.

**"Bavariya" "Çelsi"yə futbol dərsi keçdi,
"Barselona" "Napoli" ilə bacarmadı**

Bax 16

Futbol üzrə UEFA Çempionlar Liqasında 1/8 final mərhələsinin ilk qarşılaşmaları keçirilib. Bu mərhələnin ilk oyun günündə iki görüş keçirilib. "Napoli" "Barselona"ni qəbul edib. Oyunda hesab 30-cu dəqiqədə açılıb. Dris Mertens forqlənib. "Barselona" ikinci hissədə bərabərlik qolunu vura bilib. 57-ci dəqiqədə Anton Qrizmann taraflığı bərpa edib.

**Sarksyan və Köçəryan
"INTERPOL"a verilib**

Bax 9

"Ermənistən sabiq prezidenti Serj Sarksyan və Robert Köçəryan Xocalı soyqırımında cinayət törətmis şəxsler kimi istintaqa cəlb olunublar". SIA xəbər verir ki, bu sözleri Hərbi Prokurorluğun xüsusi istintaq şöbəsinin rəisi Emil Tağıyev Xarici İşlər Nazirliyinin Xocalı soyqırımının 28-ci il dönümünə həsr olunan mətbuat konfransı çərçivəsində deyib.

Çipsi yeyən 15 yaşlı qız öldü

Britaniyada 15 yaşlı qız çipsi (naços) yedikdən qısa müddət sonra ölüb. Belə ki, 15 yaşlı Abby Reese Beaumontun ölümü ilə bağlı keçirilən məhkəmədə onun yediyi yemək səbəbindən ölüyü bildirilib.

Bax 16

**Ermənistən
ordusunda
yoluxucu
xəstəliklər tüğyan
edir**

Bax 4

**Nikol Paşinyan və
ətrafi Corc Sorosun
uşaqlarıdır?**

Bax 9

**Koronavirusdan
ilk transali öldü**

Bax 16

Prezident İlham Əliyev Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsini anım mərasimində iştirak edib

1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni təcavüzkarları Azərbaycanın Xocalı şəhərində bəşəriyyət tarixində ən qanlı faciələrlə bir surada duran soyqırımı törətdilər. Bu faciədən 28 il ötür. Həmin kütləvi qırğın nəticəsində 106-sı qadın, 63-ü uşaq, 70-i qoca olmaqla 613 nəfər amansızlıqla qətlə yetirildi, 487 nəfər şikəst oldu, 1275 dinc sakin girov götürüldü, 155 nəfərin taleyi isə hələ də məlum deyil. Bu soyqırımı aktı nəticəsində 8 ailə tamamilə məhv edildi, 25 uşaq hər iki valideynini, 132 uşaq isə valideynlərindən birini itirdi. Hər il dünya azərbaycanlıları və ədaləti uca tutanlar Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsini anırlar.

Azərbaycan paytaxtının minlərlə sakini Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümü ilə əlaqədar anım mərasimində iştirak etmək üçün fevralın 26-da sehər tezden Xətai rayonunda faciə qurbanlarının xatirəsinə ucaldılmış abidənin öününe toplaşıb.

AZERTAC xəber verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva anım mərasimində iştirak etdilər. Abidənin yanında fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü. Prezident İlham Əliyev abidənin öünü əklil qoyma, soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə ehtiramını bildirdi.

Birinci xanım Mehriban Əliyeva, dövlət və hökumət nümayəndələri, ölkəmizdəki dini konfessiyaların rəhbərləri abidənin öününe güllə dəstələri qoydular.

Xocalı faciəsi 200 ilə yaxın bir müddətde erməni millətçilərinin və onların havadarlarının Azərbaycan xalqına qarşı apardığı etnik

təmizləmə və soyqırımı siyasetinin davamı və qanlı səhifəsidir. Soyqırımı zamanı 56 nəfər xüsusi qəddarlıqla öldürülüb, 3 nəfər diri-diriyandırılıb, başlarının dərisi soyulub, bədən əzələri kəsilib, gözləri çıxarılib, hamile qadınların qarnı süngü ilə desik-desik edilib. Bu əməllerin qabaqcadan düşünlülmüş qaydada, milli əlamətinə görə insanların tamamilə və qismən məhv edilməsi niyyəti ilə

törədilməsi Xocalı faciəsinin beynəlxalq hüquqa əsasən məhz soyqırımı olduğunu təsdiq edir.

Dünya bu acı həqiqəti bilməli və insanlığa qarşı törədilən bu fakt öz hüquqi qiymətini almalıdır. Azərbaycan dövləti erməni millətçilərinin xalqımıza qarşı törətdiyi cinayətlər, o cümlədən Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırıl-

ması, onun soyqırımı kimi tanıdılması üçün məqsədyönlü və ardıcıl fəaliyyət göstərir. Prezident İlham Əliyev Xocalı faciəsinin təcavüzkar erməni millətçilərinin yüzilliklər boyu Azərbaycan xalqına qarşı apardığı soyqırımı və etnik təmizləmə siyasetinin qanlı səhifəsi kimi qiymətləndirib.

Prezident İlham Əliyev Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsini anim mərasimində iştirak edib

Əvvəli-Səh-2

Cüntki XX əsrin sonunda döyünün gözü qarşısında baş verən bu kütəvi qırğın hadisəsi öz amansızlığına və qəddarlığına görə tekce Azərbaycan xalqına qarşı deyil, bütövlükdə bəşəriyyətə və insanlığa qarşı törədiyiñin cinayəti idi.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin həkimiyyətə qayıdışından sonra Xocalı faciəsi əsl siyasi və hüquqi qiymətini aldı. 1994-cü ildə ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Azərbaycan parlamenti 26 fevralı Xocalı Soyqırımı Günü kimi qəbul etdi. O dövrən başlayaraq döyün azərbaycanlıları soyqırının bütün döyünə tanidlılması istiqamətində feallığa çağırıldı, bununla əlaqədar onlara müraciət edildi. Həmin vaxtdan Azərbaycan diasporu Xocalı həqiqətlərinin döyün ictimaiyyətine çatdırılması istiqamətində fəal iş görməyə başlayıb. Xocalı soyqırımı çərçivəsində döyün əlkələrdə mitinqlər,

qurbanlarının xatirəsi bu gün döyünün yüzlərlə şəhərlərdə anılır. Qanlı qırğınla bağlı faktlar növbəti ildönümündə də beynəlxalq təşkilatlar qarşısında bir daha nümayiş etdirili.

Faciə ilə bağlı həqiqətlərin döyün ictimaiyyətine çatdırılması Heydər Əliyev Fondunda xüsusi xidmətləri var. Fond Xocalı soyqırımı ilə əlaqədar xarici əlkələrdə layihələr həyata keçirir. Məqsəd bu soyqırının döyün ictimaiyyətinə çatdırılması və erməni vəhşiliklərini eks etdirən materialların beynəlxalq təşkilatlar qarşısında nümayiş etdirilməsidir. Fondu həyata keçirdiyi "Qarabağ həqiqətləri" silsiləsi və işgal olunan ərazilərdə mədəni-tarixi abidələrin dağıdlılıması ilə bağlı ingilis dilində nəşr olunan kitab və bukletlər xaricdə yayılır. Fondu vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanan "Xocalıya ədalət!" kampaniyası çərçivəsində döyün əlkələrdə mitinqlər,

yürüşlər və tədbirlər təşkil olunur.

Yalan və saxtakarlıq üzərində qurulmuş erməni təbliğat maşınının iç üzü artıq ifşa olunub və döyün ictimai fikri Xocalı həqiqətlərini qəbul etməyə başlayıb. Xocalı faciəsinin soyqırımı olması faktı döyünün bir çox əlkələrinin və beynəlxalq təşkilatların qərar və qətnamelərində eks olunur. Döyünün 56 əlkəsinin üzv olduğu İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Xocalı faciəsini insanlığa qarşı cinayət kimi qiymətləndirib və onu soyqırımı kimi tanıyalıb. Təşkilat üzv dövlətləri həmin faciəye müvafiq siyasi-hüquqi qiymət verməyə çalışır. İndiye qədər 10-dan çox əlkə Xocalı qətlamını soyqırımı kimi tanıyalıb.

Xocalı soyqırımı törətməkdə düşmənin məqsədi Azərbaycan xalqını sarsıtmak, suverenlik və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədən çəkindirmək və torpaqlarımızı zorla ələ keçirmək olsa da, bu ağır faciə xalqımızı

daha da mətinləşdirdi, qəhrəman oğul və qızlarını müqəddəs Vətən və milli dövlətçiliyimiz naminə qətiyyətli və mütəşəkkil mübarizəyə sefərbər etdi. Hər il soyqırımı qurbanlarının əziz xatirəsinin ümumxalq səviyyəsində yad edilməsi onu göstərir ki, Xocalıda ermənilərin həyata keçirdiyi dəhşətli qətlam xalqımızın yaddasından heç vaxt silinməyəcək, gələcək nəsillər Xocalı soyqırımının dəhşətlərini heç zaman unutmaya-çaq, bu soyqırımı həyata keçirənlər gecəz ədalət məhkəməsi qarşısında cavab verərək layiqli cəzalarını alacaq, şəhidlərimizin qanı yerde qalmayacaq.

Ermənilər Xocalı soyqırımını törətməklə xalqımızın mübarizə əzmini qırmaq istədi-ler. Amma faciələrimiz bizi daha da möh-kəmləndirdi. Biz bir xalq olaraq daha güclü və əzmi olduq. Biz güclü dövlət yaratdıq. O dövlət ki, bu gün döyünə söz və nüfuz sahibidir. Azərbaycan dostluq və terəfdəşliğin nümunəsini döyünə yayan və təbliğ edən əlkələr sırasındadır. İqtisadi və siyasi gücün durmadan artırın, regionda sülhün və təhlükəsizliyin temin olunmasına töhfələr verən əlkəmiz Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin süh yolu ilə, ərazi bütövlüyü çərçivesində həlline də nail olacaq. Bunu şərtləndirən ən böyük amillər xalqımızın vətənpərvərliyi, döyüşkən ruhu, torpağa məhabbəti, həmçinin dövlətimizin başçısının uğurlu siyaseti və qətiyyətli mövqeyidir.

"Ermənilərin fikri özlərinə getməsin. Onlar bəlkə də öz tarixi vətənini unuda bilərlər.

“Bilirəm ki, Prezident Tramp şəxsən prosesdə iştirak edir”

Prezident İlham Əliyev ABŞ Dövlət katibinin enerji diplomatiyası üzrə müavininin müşavirini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 26-da ABŞ Dövlət katibinin enerji diplomatiyası üzrə müavininin müşaviri Kurt Donnellinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, qonaqları salamlayan Prezident İlham Əliyev bildirib ki, ABŞ hökuməti bizim istər neft və qaz kəmərləri, istərsə də enerji potensialımızın inkişafı ilə bağlı layihələrimizi hər zaman çox dəstəkləyib:

-Xoş gelmişiniz. Sizi görməye çox şadam.

Kurt Donnelly: Biz də Sizi görməye şadıq.

Prezident İlham Əliyev: Cənub Qaz Dəhlizi Məşvəret Şurası çərçivəsində nazirlərin toplantısında iştirakınıza görə size təşəkkür edirəm. Bu, həqiqətən də yaxşı ənenəyə çevrilib. Biz

hər il nəticələri nəzərdən keçirir və gelecek işləri planlaşdırırıq. Biz artıq yekun mərhələyə yaxınlaşan Cənub Qaz Dəhlizi layihəsinin ildən-ilə çox mühüm icrasını müşahidə edirik. Ümidvarram ki, bu ilin sonundak bütün işlər tam yekunlaşacaq. Bildiyiniz kimi, biz layihənin açılışını mərhələli şe-

kildə etmişik. 2018-ci ildə Bakıda tentənəli mərasim təşkil etdik və Cənub Qaz Dəhlizinin istismarın verildiyini rəsmi olaraq elan etdik. Sonra əlbəttə ki, TANAP-la bağlı çox mühüm tədbir oldu. Ötən ilin noyabrında TANAP artıq Avropa sərhədində çatdı. Bu, bize “Şahdəniz” və digər qaz yataqlarından

daha çox təbii qaz ixrac etməyə imkan verəcək. Çünkü bizim planımız fəaliyyətimizi genişləndirmək və hələ ki, keşfiyyat mərhələsində və ya yekun hazırlıq mərhələsində olan digər yataqlardan hasilat səviyyəsini artırmaqdır.

Bələliklə, bütün işlər qrafikə uyğun gedir. Mən bu

Prezident İlham Əliyev Rəcəb Tayyib Ərdoğana telefonla zəng edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 26-da Türkiye Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğana telefonla zəng edib.

Dövlətimizin başçısı Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğana ad günü münasibətə tebrik edib, qardaş Türkiyənin fəravənliliyi namine ona fəaliyyətində uğurlar və möhkəm cansağlığı arzulayıb.

Türkiyə Prezidenti gösterilən diqqətə və təbrike görə Prezident İlham Əliyevə təşəkkür edib.

Dövlət başçıları dünən Bakıda keçirilən Azərbaycan-Türkiyə Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının iclasının əhəmiyyətinə toxunaraq ölkələrimiz arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin bundan sonra da uğurla inkişaf edəcəyinə əminliklərini ifadə ediblər.

mühüm layihənin icrasında göstərdiyi davamlı dəstəyə görə ABŞ hökumətinə minnətdarlığını bildirmek istədim. Bilirəm ki, Prezident Tramp şəxsən prosesdə iştirak edir. Onun feal temasları və iştirakı bizim əvvəller üzləşdiyimiz müəyyən çətinliklərin öhdəsindən gəlməkdə çox yardımçı oldu. Hazırkıda biz heç bir başqa maneə görmürük. Qarşındaki yol çox aydınlaşdır. Əminəm ki, səmərəli əməkdaşlığımız gələcəkdə davam edəcək, çünkü ABŞ hökuməti bizim istə neft və qaz kəmərləri, istərsə də enerji potensialımızın inkişafı ilə bağlı layihələrimizi hər zaman çox dəstəkləyib. Bir daha xoş gelmişiniz.

ABŞ Dövlət katibinin enerji diplomatiyası üzrə müavininin müşaviri Kurt

Ermənistən ordusunda yoluxucu xəstəliklər tüğyan edir

Ermənistən ordusunda hərbi qulluqçular arasında yoluxucu xəstəliklərin tüğyan etdiyi bir vaxtda növbəti hadisə baş verib. AZƏRTAC erməni KİV-lərinə istinadla xəber verir ki, Ermənistanda sosial şəbəkələrdə yayılan məlumatlara görə, Qafanda yerləşən hərbi hissələrdən birində xidmət edən hərbi qulluqcu İgor Sarkisyan koronovirusa yoluxduğuna üçün təcili hospitala yerləşdirilib. Bir neçə gün əvvəl hərbi qulluqçunu koronavirusa yoluxduğuna dair xəber verilməsinə baxmayaraq, bu, onun valideynlərindən və ictimaiyyətdən gizlədir. Hərbi qulluqcu təcrid edilərək karantinə alınıb. Onun ailə üzvləri ilə əlaqə saxlanılmasına da icaze verilmir.

Ermənistən rəhbərliyi ölkədə bu xəstəliyin aşkar edilmədiyi və koronavirusla mübarizə aparmaqla bağlı açıqlamalar verməklə əhalini sakitləşdirməyə çalışır.

ABŞ Dövlət Departamenti Xocalı faciəsi ilə bağlı bəyanat verib

Fevralın 25-də ABŞ Dövlət Departamenti mətbuat xidməti Xocalı faciəsi ilə bağlı bəyanat verib. Dövlət Departamentindən Xocalı faciəsinin 28-ci ildönümü ilə bağlı verilən açıqlamaya görə, Amerika Birləşmiş Ştatları qətl edilən günahsız insanları dərin hüznlə anır və Ermənistənla Azərbaycanı münaqişəni tezliklə həll etməyə çağırıb.

Xatırladaq ki, 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni silahlı qüvvələri keçmiş SSRİ dövründə Xankəndi (Stepanakert) şəhərində yerləşdirilmiş 366-ci motoatıcı alayının zirehli texnikası və hərbi heyətinin köməyi ilə Xocalı şəhərini zəbt edib, et-

nik azərbaycanlılara qarşı soyqırımı törediblər. Bu qırğıının nəticəsində 613 nəfər həlak olub.

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Azərbaycana səfəri Türkiyə KİV-lərinin əsas mövzusu olub

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev: Azerbaycan devleti ve halkı Türkiye'nin yanındadır

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, "Azerbaycan devleti ve halkı Türkiye'nin yanındadır. Bizim birligimiz ebedidir." dedi.

Ruslan Rehimov | 25.02.2020

Bakı

Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Azerbaycan'ın da Türkiye'nin haklı davalarını desteklediğini belirterek, "Azerbaycan ve Türkiye'ye destek vermediği bir konu yoktur ve bundan sonra da olmayacağını düşünüyorum. Bölgedeki yaşanan gelişmelerle ilgili Azerbaycan halkı ve devleti Türkiye'nin yanındadır. Bizim birligimiz ebedidir." dedi.

Cumhurbaşkanı Aliyev, Türkiye-Azerbaycan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyinin 8inci Toplantısının ardından Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'la düzenlediği ortak basın toplantısında iki ülke ilişkilerini yönelik değerlendirmelerde bulundu.

Hürriyet.com.tr

GÜNDƏM DÜNYA EKONOMİ SPOR ARENA VİDEO SEYAHAT KELEBEK SON DAKİKA YAZARLAR LEZİZZ MAHMURE

Cumhurbaşkanı Erdoğan Azerbaycan'dan ayrıldı

-A+ Yazdır Yorumlar

En Çok Okunan Haberler

- İran'dan Türk vatandaşlarını getiren uçağın dezenfekte işlemi tamamlandı
- Kuma cinayetine karar verildi
- Cumhurbaşkanı Erdoğan Azerbaycan'dan ayrıldı
- Halk Bankası, ABD'deki İran yaptırımları davasına katılmayı kabul etti
- Son dakika haber: Bakan Koca: 'Bunu kimse bilmiyor

AA 100.yıl 1920-2020

TÜRKİYE DÜNYA EKONOMİ SPOR KÜLTÜR SANAT ANALİZ İNFOGRAFİK VİDEO FOTOĞRAF

Video

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Karabağ, Azerbaycan kadar bizim de meselemizdir

0:00 / 1:01

Veri politikasındaki anımlara sırni ve mevcut uyguluklarda genel ittihaknameyi dəyişdirməz. Detaylı işin "Veri politikasını" inceleyə bilərsiniz.

TAMAM

BAKÜ CANLI

HABER

ERSOY KOF TRT Haber Muhabiri

CUMHURBAŞKANI AZERBAYCAN'DA

Erdoğan, İlham Aliyev tarafından resmi törenle karşılanıyor

326.52 | HAKKI SARİCAOĞLU "FETÖ SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜNE ÜYE OLMAK" SUÇUNDAN DA TUTUKLANI

Kanal Ara..

- Tv8
- Show Tv
- TRT 1
- Kanal D
- Star Tv
- Fox Tv
- Kanal 7
- A2 Tv
- Teve2
- Tv8,5
- TLC Tv
- D Max
- Tv8 İnt
- TJK Tv
- TRT Spor
- A Spor

TRT HABER

BAKÜ CANLI

CUMHURBAŞKANI AZERBAYCAN'DA

Erdoğan, İlham Aliyev tarafından resmi törenle karşılanıyor

12:51 12:51 GƏLƏNDƏN SONRAKİ SÜREÇTE DE TEDBİRLER KONUSUNDAN HASSASIYETİMİZ SÜRECEK

Kanal Ara..

- Tv8
- Show Tv
- TRT 1
- Kanal D
- Star Tv
- Fox Tv
- Kanal 7
- A2 Tv
- Teve2
- Tv8,5
- TLC Tv
- D Max
- Tv8 İnt
- TJK Tv
- TRT Spor
- A Spor

SABAH VİDEO

SABAH TV HABER SPOR MEDYA YAŞAM SAĞLIK

Video / Haber / Son dakika! Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı Bakü'de mevkidaşı İlham Aliyev resmi törenle karşıladı | Vid...

Son dakika! Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı Bakü'de mevkidaşı İlham Aliyev resmi törenle karşıladı | Video

12:51 12:51 EYDANA GELEN UÇAK KAZASINA İLİŞKİN ADLIYEEYE SEVK EDİLEN KAPTAN PILOT MAHMUT ALİ

Türkiye Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın fevralın 25-də Azərbaycan Respublikasına etdiyi səfər qardaş ölkənin aparıcı küləvi informasiya vasitələri (KİV) tərəfindən geniş işıqlandırılıb. Dövlət başçılarının çıxışlarındakı mühüm

məqamlardan manşet materialı kimi istifadə olunub. AZERTAC xəber verir ki, Türkiyənin TRT HABER televiziya kanalı Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın səfərdən əvvəl Ankarada Esenboğa Hava Limanında keçirdiyi mətbuat konfransını, Bakıda Prezident İlham

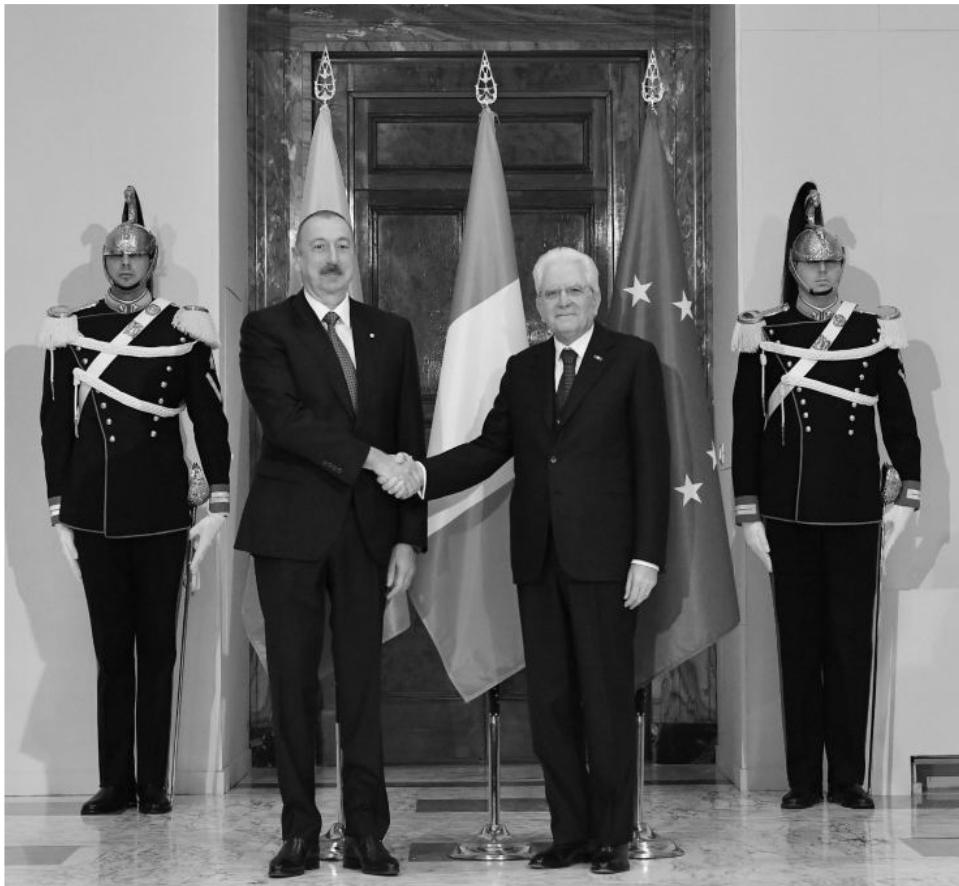
Oliyev tərəfindən qarşılanmasını və digər mühüm informasiyaları canlı yayımı tamaşaçılara çatdırıb.

Ümumiyyətlə, bu səfərin anonsu veriləndən başlayaraq Anadolu və İHA agentlikləri, "Milliyet", "Yeni Şafak", "Sabah", "Hürriyet" və di-

gər qəzetlər, NTV, A HABER, TRT AVAZ və s. televiziya kanalları, həmçinin digər nüfuzlu KİV-lər Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin hazırlı vəziyyəti və perspektivlərinə dair geniş materialları yayılıb. Prezident İlham Əliyevin söylədiyi "Azərbaycan dövləti və Azer-

baycan xalqı Türkiye dövlətinin və xalqının yanındadır", Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın "Qarabağ Azərbaycan qədər bizim də məsələmizdir" ifadələri, həmçinin digər mühüm siyasi çağrıları qardaş ölkə KİV-lərində günün əsas xəberinə çevrilib.

Azərbaycan-İtaliya əlaqələri iqtisadi mərhələdə də inkişaf edir

Bu günlərdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin İtaliyaya dövlət səfəri Azərbaycanın Avropada artan nüfuzundan xəbər verir. Avropa İttifaqına üzv olan ölkələrlə müqayisədə İtaliya Azərbaycanın ən yaxın iqtisadi tərəfdasıdır. Bu faktı xüsusi olaraq vurğulamaq lazımdır ki, bu il Cənub Qaz Dəhlizinin sonuncu mərhələsi olan TAP layihəsi üzrə işlər başa çatacaq. İqtisadçıların məlumatına görə İtaliyada istehlak olunan neftin 17 faizi ölkəmizin payına düşür. TAP-in reallaşmasından sonra Azərbaycan qazının İtaliya bazarına daxil olması ilə bu rəqəm daha da artacaq. TAP istifadəyə veriləndən sonra İtaliya Avropa İttifaqına üzv ölkələr arasında Azərbaycanın ən böyük qaz idxalçısına çevriləcək. Bu da təbii olaraq, ölkələr arasında əməkdaşlığın daha da genişlənməsinə zəmin yaradacaq.

Təkcə onu demək kifayətdir ki, 2019-cu ildə iki ölkə arasında ticarət dövriyyəsinin həcmi 6 milyard dollardan çox olub ki, bu da Azərbaycanın xarici ticarət dövriyyəsinin 18 faizinə bərabərdir. Dövlətimizin başçısının İtaliyaya səfəri bir daha onu göstərdi ki, İtaliya və Azərbaycan tərəfdəşlığı ancaq neft və qaz sahəsində mehdudlaşdırır. Ölkələrimiz ticaret, turizm, investisiya, kənd təsərrüfatı, hərbi, eləcə də mədəni sahələrde əməkdaşlıq əlaqələrini genişləndirir. Keçirilən görüşlərdə de aydın göründü ki, İtaliya heç də Avropa ölkələrinin hamısı ilə Azərbaycanla olduğu qədər isti münasibət saxlamır. Cənubi Qafqaz regionunda Azərbaycan yeganə ölkədir ki, İtaliya yaxşı tərəfdəşlik münasibətləri qurub. Səfər çərçivəsində Prezident İlham Əliyevin dünyanan ən aparcı italyan şirkətlərinin rəhbərleri ilə görüşü oldu. Bu görüşlər çərçivəsində İtaliya şirkətlərinin Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişafında iştirakı məsəlesi müzakirə edildi. Bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, iki ölkə arasında möhkəm təməl üzərində qurulan münasibətlər gələcəkdə daha da inkişaf edəcək. Bir sözə, Azərbaycan Prezidentinin İtaliyaya hər səfəri hər zaman olduğunu kimi, bu səfərə də uğurlu olub.

Vüqar Bayramov: "İtaliya Azərbaycandan neft məhsullarını alan əsas Avropa ölkəsidir"

Iqtisadçı Vüqar Bayramov Azərbaycan Prezidentinin İtaliyaya dövlət səfərinin möhkəm təməllər üzərində qurulduğunu ve iki ölkələr arasında münasibətlərin çox yüksək səviyyədə keçdiyini vurğulayıb: "Azərbaycan öz müstəqilliyini bərpə etdiğindən sonra bu münasibətlər bütün sahələrdə inkişaf edir. İqtisadi sahədə də hər iki ölkə dünyada bir nömrəli tərəfdəşdir: "Məhz bu sahədən ki, son illər İtaliya Azərbaycan arasında ticarət dövriyyəsinin həcmində artım var. Əsasən son üç ildə bu rəqəm 4,7 mlrd dollarlardan 6,2 mlrd. dollara qədər dəyişib ki, bu da ticarət dövriyyəsinin həcminin artmasına xəbər verir. Azərbaycan-İtaliya arasında ticarət dövriyyəsi daha çox enerji əməkdaşlığı üzərində formalşab. İtaliya Azərbaycandan neft məhsullarını alan əsas Avropa ölkəsidir. Bununla yanaşı, təbii ki, Azərbaycan növbəti mərhələdə Cənub Qaz Dəhlizi vasitəsilə İtaliya bazarına mavi qaz nəql edəcək. Həmçinin TAP kəməri vasitəsilə Avropa bazarına birinci mərhələdə ildə 10 mlrd. kub metr, ikinci mərhələdə ildə 20 mlrd. kub metr mavi qazın nəql edilməsi nəzərdə tutulub".

Iqtisadçı bildirib ki, Azərbaycan-İtaliya arasındakı əməkdaşlığın ölkə Prezidentinin son səfərindən sonra məhz daha çox qeyri-neft sektorlu istiqamətində inkişaf edəcəyi gözlənilir: "Təbii ki, ölkə Prezidentinin iştirakı ilə bu gün İtaliya-Azərbaycan biznes foru-

munun keçirilməsi də birbaşa qeyri-neft sektorunda, enerjidən kənar sahələrdə iki ölkə arasında strateji əməkdaşlığı gücləndirəcək. Nəzərealsaq ki, Avropa 500 mln istehlakçısı olan alıcılıq qabiliyyətinə görə dünyanın ən böyük bazarıdır, İtaliya isə Azərbaycan sahibkarları üçün qeyri-neft məhsullarını ixrac etmək baxımından Avropana əsas bazarlardan biri ola bilər. Eyni zamanda İtaliyadan xarici investisiyanın cəlb edilmesi, birgə yeni layihələrin və proqramlarının reallaşdırılması bu gün müzakire edilən məsələlərdən biridir. Bu baxımdan Azərbaycan Prezidentinin İtaliyaya səfəri iki ölkə arasında strateji tərəfdəşliği gücləndirməklə yanaşı, həm də İtaliya-Azərbaycan əməkdaşlığının qeyri-neft sektorlu üzrə inkişaf etməsinə, ölkələrin enerjidən kənar sektorlar üzrə əməkdaşlığının genişlənməsinə imkan verəcək. Bu, təbii ki, həm də qeyri-neft sektoruna xarici investisiyanın cəlb edilməsi baxımından vacib hesab olunur. Eyni zamanda bu, İtaliyanın Azərbaycan sahibkarları üçün yeni bazarlardan biri kimi çıxış edə bilməyi anlamına gəlir".

V.Bayramov onu da vurğulayıb ki, TAP imkan verir ki, Azərbaycan birbaşa, heç bir tranzit olmadan öz qazını Avropaya çıxarsın: "Bu, Avropa bazarına ilk daxilolma sayı-

lacaq. TAP-in siyasi üstünlüklerinə gəlincə, Azərbaycan bu layihə vasitəsilə Avropa Birliyinin enerji siyasetinə dəstək verecek. Artıq oktyabr ayında TAP layihəsi ilə bağlı imzalanma mərasimi olacaq. Bununla Azərbaycan Şərq Tərəfdəşlığı programı çərçivəsində regionda Avropanın enerji təhlükəsizliyinə töhfə verən ilk ölkə kimi tarixə düşəcək".

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin İtaliyaya dövlət səfəri bir daha göstərdi ki, iki ölkələr arasında əlaqələr də inkişaf edəcək. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və İtaliya Prezidenti Sercio Mattarella mətbuatla bəyanatlarla çıxış zamanı bildirib ki, bu, bizim iqtisadi, siyasi sahələrdə inkişaf edən əməkdaşlığımızın bariz göstəricisidir: "Bugünkü görüşlər zamanı bir neçə sahə üzrə imzalanmış sazişlər mübadilə olunacaq. Bu, bizim iqtisadi, siyasi sahələrdə inkişaf edən əməkdaşlığımızın bariz göstəricisidir. Bundan əlavə, Cənub Qaz Dəhlizi layihəsinə qeyd etmək istərdim. Artıq TAP layihəsi üzrə işlər yekunlaşmaq üzrədir. Bu, İtaliya ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin daha da inkişafına, həmçinin Xəzər dənizi və Aralıq dənizi regionlarında sabitliyin qorunmasına yardımçı olacaq".

RƏFIQƏ KAMALQIZI

Məhərrəm Əliyev: "Hərbi-siyasi və strateji əməkdaşlıq ölkələrimizin tərəqqi prosesini daha da sürətləndirəcək"

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Hərbi məsələlər şöbəsinin müdürü Məhərrəm Əliyev Trend-ə müsahibə verib. SIA həmin müsahibəni təqdim edir:

- *Məhərrəm müəllim, Türkiyənin dövlət başçısı Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Azərbaycana rəsmi səfəri və cənab Prezident İlham Əliyevlə müxtəlif istiqamətlərdə müzakirələr inkişafın növbəti strategiyasını müyyəyanlaşdırıldı. Azərbaycanla Türkiyə arasında mövcud olan hərbi-strateji əməkdaşlıq və bu əməkdaşlığın perspektivi barədə nə deyə bilərsiniz?*

- Bildiyimiz kimi, Türkiyənin dövlət başçısı cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycana rəsmi sefər etdi və bu səfər çərçivəsində Prezident İlham Əliyev cənabları ilə çox müüm müzakirələr aparıldı, ölkələrimiz arasında münasibətləri daha da möhkəmləndirəcək sənədlər imzalandı. Həmin sənədlərdən biri də "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiye Respublikası Hökuməti arasında hərbi-maliyyə əməkdaşlığı haqqında Saziş" sənədi idi ki, həmin sənədə əsasən, Azərbaycan strateji tərəfdə olan qardaş Türkiyədən en yeni və müasir standartlara cavab verən silahlar alacaq. Bu, eyni zamanda, ölkələrimiz arasında uzun illərdür ki, davam etdirilən hərbi əməkdaşlığın daha da şaxələndirilməsi və əsaslı olmasının bariz göstəricisidir.

Onu da qeyd edim ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Türkiyə Respublikasının Prezidenti cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğanla ikitərəfli görüşündə də vurğulanıb ki, ölkələrimiz arasında dostluq və qardaşlıq münasibətləri bütün sahələrdə uğurla inkişaf edir, o cümlədən, Azərbaycan və Türkiye dövlətlərinin həyata keçirdikləri birgə qlobal layihələrin hər biri

istər regionda, istərsə də dünyada müüm əhəmiyyət daşıyır. Məhz bu əhəmiyyətlərdən biri də hərbi-strateji əməkdaşlıq reallığıdır. Sərr deyil ki, bu na qədər də ölkələrimiz arasında birgə hərbi strategiya bazası formalasdırılıb və müxtəlif vaxtlarda hərbi xarakterli layihələr həyata keçirilib. O cümlədən, iki ölkə arasında müdafiə sənayesi sahəsində də yüksək səviyyəli əməkdaşlıq qurulub. Onu da bildirim ki, müdafiə sənayesi sahəsində əməkdaşlıq əlaqədar şirkətlər arasında, beynəlxalq

nır. Qarşılıqlı səfərlər zamanı tərəflər hərbi-texniki əməkdaşlığın inkişaf perspektivlərini müzakirə edir və hərbi sənaye sahəsində maraq doğuran məsələlər etrafında geniş fikir mübadilələri aparılır, qərarlar verilir. Yeni silahların, zenit-raket komplekslərinin, müxtəlif iricəpli və başqa silahların alınması, onların tətbiqi və s. etrafında hərbi-texniki əməkdaşlıq səviyyəsi müyyən olunur.

Xüsusilə, Prezident İlham Əliyev cənab Ərdoğanla görüşündə də bəyan etdi ki, Azərbaycan Türkiyədən müasir silahların alınmasını davam etdirəcək. Həmçinin, birgə hərbi telimlər barədə də danışan dövlət başçımız həmin telimlərin sayının artırılması ilə yanaşı, birgə istehsalın təşkili haqqında da danışılınların aparıldığı vurğulayıb. Artıq belə qənaətə gəlmək olar ki, qarşılıqlı intensiv görüşlər neticə etibarı ilə bu istiqamətdə növbəti yeni zolaq açdı ki, bu da Azərbaycan və Türkiyə hərbi-texniki əməkdaşlığında birgə silah istehsalı faktorunu öne çıxarıb.

- *Məhərrəm müəllim, Prezidentlərin görüşləri zamanı Dağılıq Qarabağ münaqişəsi etrafında fikirlər səsləndirildi, ümumiyyətlə, siz bu münaqişədə Azərbaycanın hərbi gücünü necə dəyərləndirirsınız?*

- Bilirsiniz, Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev müxtəlif xarici səfərlərində daim bu məsələye toxunur, xalqımızın, dövlətimizin Ermənistən torpaqlarımızı işğal etməsi faktı ilə heç vaxt barışmayacağını bəyan edir. Təəssüf ki, ikili standartlar və bu kimi yanaşmalar artıq uzun illərdir ki, əzəzi torpaqlarımızın həle də işğal altında qalmasına səbəb olmaqdadır. Əger qarşı tərəf buna son qoymasa, Azərbaycan ərazi bütövlüyünü təmin etmək, işğal altındaki torpaqları azad etmək üçün məhz onun tərəfində olan beynəlxalq norma və hüququndan tam istifadə etmək qüdrətindədir. Bu, həm də o deməkdir ki, artıq Azərbaycanın güclü ordusu, ən müasir standartlara malik, eləcə də silahlarla təchiz olunmuş Silahlı Qüvvələri var. Azərbaycan Silahlı Qüvvələri öz gücünü 2016-ci ilin aprelində və 2018-ci ilin mayında Gündüt zəfərində düşmənə göstərdi və işğalçının laiyqli cavabını en sərt şəkildə verdi. Lakin hərbi sahə ilə yanaşı, diplomatik sahədə də işğalçı Ermənistən hakimiyyətinin cavabı verilib. Buna qədər də qeyd etmək istərdim ki, müxtəlif beynəlxalq tədbirlərde Azərbaycan və Türkiye daim bir-birinə davamlı dəstəklərini nümayiş etdirib. Əbəs deyil ki, prezidentlərin birgə bəyanatlarında ölkə başçımız Ermənistən-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin həlli yollarının müzakirə edildiyini xatırlatmaqla yanaşı, Türkiyənin Azərbaycanın haqq işinə daim dəstək göstərdiyini də vurğulayıb, Türkiyənin Azərbay-

canın, Azərbaycanın da Türkiyənin yanında olduğunu bildirib. Həmçinin, Prezident İlham Əliyev cənabları qeyd edib ki, bütün dünya ölkələri Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanır, dəstəkləyir və heç bir ölkə Dağılıq Qarabağ adlı qanunsuz qurumu tanımır. Dövlət başçımızın "Qarabağ Azərbaycanındır və nida" tarixi bəyanatı, eləcə də, Münhəndə Ermenistanın baş naziri Nikol Paşinyana verdiyi və onu bütün mənalarda sarsıcı arumentli cavabları Azərbaycanın yalnız hərbi deyil, həm də diplomatik cəhətdən işgalçılar üzərindəki üstünlüyünü ən bariz şəkildə isbatlayıb. Bu baxımdan, cənab Ali Baş Komandanımız münaqişənin ölkəmizin ərazi bütövlüyü, suverenliyi, sərhədlərimizin toxunulmazlığı çərgivəsində öz həllini tapmalı olduğunu inamlı bəyan edib. Bax, bu inam amili də belə deməyə zəmin yaradır ki, Azərbaycan dövləti bilavasitə öz hərbi gücünə, hərbi potensialına güvenir. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Cənubi Qafqazın ən güclü ordusu olduğu faktını da unutmamalıyıq.

Azərbaycan yalnız qardaş Türkiye ilə deyil, hərbi-texniki bazasını, potensialını artırmaq üçün digər bir sira ölkələrlə də əməkdaşlığını davam etdirir, Rusiya, İsrail, Pakistan, Belarusiya və s. ölkələrlə hərbi xarakterli mübadilələr, silah təchizatları üzrə anlaşmalar aparr. Elə də uzağa getməyərək, cənab Prezident İlham Əliyevin İtaliyaya rəsmi səfəri zamanı Azərbaycan və İtaliya dövlətlərinin hərbi sahədəki əməkdaşlıqlarını genişləndirmək üçün növbəti addımlarını qeyd edə bilerik. Məsələn, həmin səfər çərçivəsində iki ölkə arasında "M-346" təyyarələri ineqrasiya sisteminin alınması ilə bağlı sənəd imzalandı. Bütün bu faktlar ölkəmizin hərbi potensialının nə qədər yüksək səviyyədə dayandığını göstərməkdər.

Men "Global Firepower" təşkilatının dünya ölkələri ordularının gücü ilə bağlı hazırladığı hesabatına da istinad edərək xatırlamaq istərdim ki, ötən ilin siyahısına görə, Azərbaycan Ordusu gücünə görə 52-ci yeri tutub, Ermənistən isə 96-ci yerdədir.

Lakin qardaş Türkiyənin hərbi potensialının ən yüksək mərtəbələrdə yer alması faktı əlbəttə ki, bizi çox sevindirir. Bele ki, Türkiyə Silahlı Qüvvələri döyüün 9-cu güclü ordusudur. Türkiye hərbi potensialına görə, NATO-da 4-cü, Avropada 3-cü, Yaxın və Orta Şərqdə 1-ci yerdədir. Bax bu reallıq bizləri daha böyük birgə uğurlara imza atmağa doğru yönəldirməkdər.

Hesab edirəm ki, bu qardaşlıq, bu hərbi-siyasi və strateji əməkdaşlıq ölkələrimizin tərəqqi prosesini daha da sürətləndirəcək və ölkələrimizin nəinki region, həmçinin dünya səviyyəsindəki gücünü daha da artıracaq. Bu potensial var və bundan sonra da olacaq.

- Müsahibə üçün çox sağ olun.

Misir qəzetlərində Xocalı soyqırımı ilə bağlı məqalə dərc olunub

Azərbaycanın Misirdəki səfirliliyinə tərefindən Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümü ilə bağlı silsilə tədbirlər keçirilib. Səfirlilikdən AZORTAC-a bildiriblər ki, ölkəmizin Misirdəki səfiri Tural Rzayevin Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümü ilə bağlı məqaləsi Misirin "Əl-Cumhuriyyə", "Əxbər-r-Yaum", "Akhrahkbar", "Alwasela", "Aldiplomasy", "Rayetmisi" və digər qəzətlerində, həmçinin Sudan Respublikasının "Masader-sd" qəzetində dərc olunub.

Məqalədə Sovet ittifaqı dağılması, Azərbaycan Respublikasının öz müstəqilliyini

yenidən bərpa etməsindən sonra torpaqlarımızın 20 faizinin Ermənistəni silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunması, bir milyondan çox qaçqın və köçkünen öz tarixi torpaqlarından zorla çıxarılması, Xocalı soyqırımı baredə etrafı məlumat verilib.

Bildirilir ki, 1992-ci il fevralın 26-da SSRİ-nin 366-ci motoatıcı alayının dəstəyi ilə Ermənistəni silahlı qüvvələri tərəfindən Xocalı şəhərində dinc əhaliyə qarşı soyqırımı töredilib. Faciə nəticəsində 106-sı qadın, 63-ü uşaq və 70-i qoca olmaqla, 613 dinc sakin amansızcasına qətlə yetirilib, 1275

xocalı sakini əsir götürülüb və 150 nəfər itkin düşüb. Yazıda soyqırımından əvvəl baş vermiş hadisələr və həmin faciənin nəticələri barədə oxuculara müfəssəl məlumatlar təqdim edilib. Müəllif qeyd edir ki, Ermənistən-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı BMT Təhlükəsizlik Şurası dörd qətnamə qəbul edib, həmçinin digər beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən də münaqişə ilə bağlı çoxsaylı qərar və qətnamələr qəbul edilib. Lakin bu qərar və qətnamələrin tətəbləri hełə də işğalçı Ermənistən tərəfindən icra edilməyib. Eyni zamanda, vurğulanır ki, Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətlər dünya ictimaiyyətinə çatdırılır və bir sıra ölkələrin qanunverici

organları tərəfindən bu soyqırımına hüquqi və siyasi qiymət verilir.

Ermənilərin törətdiyi Sumqayıt hadisələrindən 32 il ötür

Separatçı və işgalçı siyasetini həyata keçirən ermənilərin tarixin müxtəlif dönenlərində Azərbaycan xalqına qarşı həyata keçirdikləri təhlükət kampaniyası 1988-ci ildən yenidən başlamış və dünya ictimaiyyətinin gözü qarşısında azərbaycanlılara qarşı törədilən qanlı qətlamlar, soyqırımlar onların təcavüzkar, qəddar olduqlarının daha bir göstəricisi oldu. Tarixi vərəqlədikcə nə qədər sayda onların qanlı əməllərinin şahidi olur, günahsız insanların terror aktlarının qurbanına çevrildiyini görürük. Dünyada lənətlənmış xalq kimi tanınan ermənilər öz yalanları ilə faktları təhrif edərək, sənədləri saxtalasdırır və tarix boyu tətbiq etdikləri çirkin üsullara tərəddüd etmədən əl atırlar.

tərişi ilə əvvəlcədən hazırlanmış ssenarı üzərə erməni separatçı qüvvələri tərefindən törədildiyi müəyyən edilib. Bu hadisələri SSRİ Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsinin ermənilərlə birge təşkil etdiyi və həyata keçirdiyi ssenarinin tərkib hissəsi olub. Aydın olub ki, 1988-ci ilin yanvar-fevral aylarında ermənilər tərefindən Sumqayıt şəhərindəki əmanət kassalarından əmanətlər kütləvi şəkildə çıxarılib. 1988-ci ilin yanvar-fevral aylarında, yəni Sumqayıtda kütləvi iğtişaşlar baş verməzdən evvel, şəhərdə fəaliyyət göstərən 14 əmanət kassasından milliyyətcə erməni olan 84 əmanətçi tərefindən 143 min 64 rubl məbləğində əmanətlər götürüllər. İstintaq gedişində,

məni Qriqoryan Eduard Robertoviç adlı Sumqayıt şəhər sakini olub. Eduard Qriqoryan öz ətrafında adamları cəmləşdirib, onlara rəhbərlik edərək, "ermənilərə ölüm", "ardımcı" və sair çağırışlarla özündə olan və əvvəlcədən hazırlanmış siyahıya əsasən, erməni millətindən olan şəhər sakınlarının evlərinə hücumlar həyata keçirib. Sumqayıt hadisələri zamanı yüzlərə azərbaycanlı ailəsinin öz həyatlarını təhlükə qarşısında qoynaq, erməni qonşularını qəzəblənmiş insanların təhlükəsindən xilas etmələri haqqında mətbuatda çox yazılıb. Sumqayıt hadisələri ermənilərə öz separatçılıq aksiyalarını həyata keçirməkdən ötrü lazm olub. İstintaq zamanı Sumqayıt şəhərində yaşayan ermənilərin böyük bir hissəsinin "Krunk" cəmiyyətinə pul vəsaiti köçürüyü müəyyən edilib. Sumqayıt şəhərində zərərçəkən ermənilərin əksəriyyəti Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətində fəaliyyət göstərən və separatçı qurum olan "Krunk" cə-

olub ki, hückuma məruz qalmayan evlərin sahibləri separatçı "Krunk" cəmiyyətinə vaxtı-vaxtında pul vəsaitleri köçürenlərdir. Şahidlərin ifadələri ilə müəyyən edilib ki, "Krunk" cəmiyyətinə pul köçürünen ermənilərin evləri hückuma məruz qalmayıb. Hətta müəyyən edilib ki, erməni millətindən olan müsikiçilər toydan və digər tədbirlərdən əldə etdikləri pul vəsaitinin bir hissəsini "Krunk" cəmiyyətinə köçürüblər.

Sumqayıt hadisələrin təşkilatçıları ermənilər olmuşdur. Həmin hadisənin baş verməsində Sumqayıt əhalisi arasında daxil edilən və Azərbaycan dilinə təmiz bilən ermənilərdən ibarət təxribatçı qruplar xüsusi rol oynayıb.

Istintaq zamanı hückuma, zorakılığa və işgəncələrə məruz qalmış erməni millətindən olan zərərçəkmişlər göstəriblər ki, onların evlərinə hückum edənlərə rəhbərlik və göstəriş verən, məhz Eduard Qriqoryan olub. Orada olan insanlar onun göstəriş və əmərlərinə esa-

kəmə azərbaycanlı Əhməd Əhmədov haqda ölüm hökmü çıxarı və hökm dərhal yerinə yetirildi. E.Qriqoryana isə yalnız 12 il iş verildi və bir neçə ildən sonra o, azzadlıq buraxıldı. Hadisələrdən sonra Mihail Qorbaçov demişdi ki, "Sumqayıt hadisələri bir qrup şəxsin xüliquşluğu nəticəsində baş verib". Onun hadisəyə belə münasibəti cinayət hadisəsinin üstünün örtbasdır edilməsile nəticələndi. Həbs olunan 93 nəfər azərbaycanlı 2 ildən 15 ildək müddətlərə azadlıqdan məhrum edildi.

Əhməd Əhmədova güllələnmə hökmü kəsiləndən sonra Azərbaycandan SSRİ-nin ali hakimiyət orqanlarına yüzlərə şikayət məktubu göndərilsə də, onların heç birinə cavab verilmədi. 1988-ci ilin 27-29 fevral tarixlərində Sumqayıt şəhərində törədilmiş kütləvi iğtişaşlar nəticəsində, 400 nəfərdən çox azərbaycanlı müxtəlif dərcələrə bədən xəsarətləri alıb. İğtişaşlar zamanı 200-dən çox mənzil talan edilib, 50-dən artıq mədəni-məişət

Ötən əsrin 80-ci illərində Ermənistən Azərbaycana qarşı təcavüzə başladı. Bu, hərbi təcavüz və Azərbaycanın dinc əhalisine qarşı insanlıq qarşı cinayətlərə yekunlaşdı. 1988-ci il fevralın 19-dan etibarən İrəvanda kütləvi mitinqlər başladı. Mitinq iştirakçıları "Ermənistəni türklerden təmizləməli!", "Ermənistən yalnız ermənilər üçündür!" kimi şüurlar irəli sürürdülər. Mitinqlərin üçüncü günü İrəvanda salamat qalmış yeganə məscid binası (XX əsrin əvvəllərində isə, şəhərdə 8 məscid olmuşdur) və azərbaycanlı orta məktəbi, C.Cabbarlı adına İrəvan Azərbaycanlı Dram Teatrının ləvazimatı yandırıldı. Bir-birinin ardınca həyata keçirilən hadisələrə qarşı etirazın bildirən azərbaycanlıların evlərinə od vurdular. Bütün bunlar törədilən zaman isə, əvvəlcədən qurulan ssenari üzərə erməni separatçıları tərefindən Sumqayıt faciəsi hazırlanırdı. 1988-ci il fevralın 27-dən 28-ne keçən gecə Sumqayıt şəhərində iğtişaşlar baş verdi. İstintaq-əməliyyat qrupu tərefindən həyata keçirilmiş zəruri tədbirlər nəticəsində, hadisələrin həqiqi mahiyyəti üzə çıxıb, iğtişaşların sovet rəhbərliyində təmsil olunmuş ermənipərəst qüvvələrin gös-

heminin, məlum olub ki, həmin aylarda şəhərdə fəaliyyət göstərən poçt bölmələrindən Ermənistənla çoxsaylı telefon danışçıları aparılib, pul köçürmələri edilib. 1988-ci il fevralın 27-29-da Sumqayıt şəhərində baş vermiş iğtişaşların fəal iştirakçılarından biri dəfələrlə məhkum edilmiş, milliyyətcə er-

miyyətinə könüllü maddi vəsait köçürməkdən imtina edənlər olub. Belə ki, cinayətkar dəstə bir binala və ya bloka daxil olaraq, birinci mərtəbələrde yerləşən erməni millətindən olan sakınların evlərinə deyil, yuxarı mərtəbələrde yaşayın ermənilərin mənzillərinə hückum ediblər. Sonradan məlum

sən, hərəkət ediblər. Sumqayıt hadisələrinin təşkilatçısı kimi azərbaycanlı Əhməd Əhmədov güllələnsə də, amma şahid ifadələri əsl günahkarın, əslində, erməni əsilli E.Qriqoryan olduğunu sübut edib. Erməni təşkilatları bu cür cinayətlər töötmiş E.Qriqoryani ağır cəzadan da qurtara bildilər. Məh-

obyekti dağıdılıb, 40-dan çox avtoməşin zədələnib və ya yandırılıb. Dövlətə o vaxtkı qiymətlə 7 milyon rubl məbləğində maddi ziyan vurulub. Hadisələrlə əlaqədar 444 nəfər məhkəmə qarşısında cavab verməli olub ki, onlardan 400 nəfəri 10-15 gün təcridxanalarda saxlanılıb, 94 nəfər müxtəlif müddətlərə həbs cəzasına cəlb edilib. Bu gün, artıq Azərbaycan dünya dövlətləri sırasında böyük nüfuza malikdir. Artıq dünya bilir ki, işgalçı kim, işgal olunan kimdir. Biz ideoloji işimizi davam etdiririk. Tek Sumqayıtla bağlı deyil, eyni zamanda, 1918-ci ilin mart, 1992-ci ilin Xocalı soyqırımı, azərbaycanlıların Ermənistəndən deportasiyası, 20 Yanvar, 20 Noyabr faciələri, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixi ilə bağlı həqiqətləri dünya ictimaliyətinə müxtəlif yollarla çatdıraraq, Azərbaycan həqiqətlərinin təbliğində daha da fəal olmalıdır. Ermənilərin xalqımıza qarşı törətdiyi soyqırımların, faciələrin təkrar edilməməsi üçün onları olduğu kim, yalanları, iftiraları, qanlı, təcavüzkar əməlli ilə dünyaya tanıtılmalıdır.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Nikol Paşinyan və ətrafi Corc Sorosun uşaqlarıdır?

Ermənistanın “Veto” ictimai-siyasi hərəkatı bəyanatla çıxış edib

Ermənistanda ictimai-siyasi vəziyyət gərginlik həddindən çıxaraq, məcrasını aşmaq üzrədir. Nərazi xalq baş nazir Nikol Paşinyanın aprel ayında referendum keçirməklə və Konstitusiya Məhkəməsinin səlahiyyətlərini azaltmaq vasitəsi ilə hakimiyyətinin ömrünü uzatmaq cəhdini pişləməkdədir. Bu arada, ölkənin “Veto” müxalifətyönlü ictimai-siyasi hərəkatı N.Paşinyanı ittiham edən sərt bəyanatla çıxış edib. Bəyanatda bildirilir ki, ötən iki ildə hakimiyyətin zəbt olunması müddətində bir sira məqamlar üzə çıxıb. Xüsusiylə, hakimiyyətin birbaşa Corc Sorosa işlədiyi, onun agentləri ilə əlaqəli olduğunu sübuta yetirən faktlar ictimailəşdirilib. Söyügedən bəyanatda olıqarx Corc Sorosun agentlərinin yalnız Paşinyan hakimiyyəti dövründə deyil, ümumiyyətlə son 22 ildə pul, yalan və aldatma yolları ilə Ermənistan ictimaiyyəti arasında parçalanma, şiddət və nifrət, dövlətçiliyə, hüquq-mühafizə orqanlarına və məhkəmə sistemində inamsızlıq, qatillərin və terrorçuların qəhrəmanlaşdırılması, orduda ruh düşkünlüyünün yaradılması, azərbaycanlılara sevgi təbliğatı (?-R.N.), erməni apostol kilsəsinə qarşı “LGBT”-nin təbliği ilə məşğuldurlar.

Erməni apostol kilsəsi sektalaşdırılır...

“Bütün bunların neticəsində Corc Sorosun muzdluları iki il əvvəl hakimiyyəti və ayalar sonra qanunverici orqanı elə keçirə bildilər”, deyilən bəyanatda qeyd olunur ki, onlar indi də məhkəmə hakimiyyəti üzərində total nəzarət tətbiq etmək istəyindədirler.

Beləliklə, bəyanatda sorosçuların polis, təhlükəsizlik, məhkəmə, ordu ile yanaşı, erməni apostol kilsəsinin də hüquqlarını əlinənən alaraq, kilsəni sektalarla eyniləşdirmək cəhdində olduqlarını iddia edilir. “Veto” eyni zamanda iddia edir ki, bu açıq müharibədə təhsil sistemi də kənardı qalmayıb: “Təhsil sisteminə işğal ediblər və məcbur edirlər ki, təhsil proqramlarından “Erməni dili”, “Erməni ədəbiyyatı”, “Ermənistan tarixi” kimi fən-lər çıxarılsın, yeni ermənişünaslıq predmetləri tamamilə aradan qaldırılsın”.

Baxça və məktəblərdə “LGBT” transvestitləri və fahişələr uşaqlara nə öyrədirlər?

“LGBT”-yə gəlincə, söyügedən bəyanatda bildirilir ki, məktəb və usaq bağçalarında azyaşlılar və yeniyetmələr arasında qeyri-ənənəvi cinsi үsullar, iyrənciliklər təbliğ edilir: “LGBT təmsilçiləri, xüsusiylə transvestitlər-fahişələr hakimiyyətin müdafiəsi altına alınıblar ki, neticədə onlar həyəsiz və cəzasız şəkildə polislərə, vətəndaşlara hücumlar edirlər”.

“Qatillerin, terrorçuların və cinayətkarların qəhrəmanlaşdırılması prosesində maliyyələşmələr aparılır və son iki ildə cinayətkarlığın səviyyəsi ölçüyəgelməz dərəcədə artıb”, deyə qeyd edilən bəyanatda o da bildirilir ki, hakimiyyəti elə keçirən xarici agentura şəbəkəsi onun əmrlərinə

tabe olan hökumeti məcbur edir ki, sorosçu kadrları yüksək vəzifələrə təyin etsin: “Onlardan bəziləri korrupsiyaya bulaşmağa nail olublar, digərləri isə ən yüksək əmək haqları, milyonluq mükafatlar əvəzində xarici agenturanın tapşırıqlarını yerinə yetirirlər”.

“Veto” bəyan edib ki, hakimiyyətin Corc Sorosun agentləri tərəfindən elə keçirilməsinə qarşı həm parlamentdaxili, həm də parlamentdən xaric qüvvələr birgə fəaliyyət göstərməlidirlər.

Açıq Cəmiyyət-Ermənistan fondunun bağlanması və qadağası tələb olunur

“Ermənistanda fəaliyyət göstərən bütün siyasi güclər dövlətin Corc Sorosun muzdluları tərəfindən elə keçirildiyini eti-

raf etməlidirlər”, deyilən bəyanatda o da bildirilir ki, ölkədə Corc Sorosa bağlı olan “Açıq Cəmiyyət-Ermənistan” fondu cina-yətkar və antidövlətçilik fəaliyyətinə görə bağlanmalı, qadağan olunmalıdır. O cümlədən, agentura və muzdlular şəbəkəsi ifşa edilərək, cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməlidirlər.

Xatırladaq ki, Nikol Paşinyanın “məmməri inqilabı” baş tutduqdan sonra Ermənistanın bir sıra ictimai-siyasi hərəkatları, partiya və QHT-ləri onun Corc Sorosun uşağı olduğunu iddia edir, məhz həmin vəsiti ilə iqtidarı elə keçirdiyini bildiriblər. Xüsusiylə, referendumun keçirilməsi ərəfəsində siyasi güclərin bir araya gələrək, anti-Paşinyan xarakterli çıxışlar etmələri ölkədə vəziyyətin get-gedə daha da gərginləşəcəyi proqnozunu göstərməkdədir.

Rövşən RƏSULOV

Hikmət Babaoğlu: “Çocuq Mərcanlıya qayıdışla başlayan yol Xocalıda, bütün Qarabağda sona çatacaq”

Xocalı soyqırımı 28 il əvvəl baş verə də, bu gün törədilmiş kimi təzədir, acidır və her bir azərbaycanlının qəlbini sizildədir. Xocalı faciesi Azərbaycan xalqına qarşı törədilən soyqırımıdır, amma, eyni zamanda, insanlığa qarşı törədilən bir cinayətdir. Bu hadisənin əsas məqsədi həm soyqırımı töötəmkən, həm də Azərbaycan xalqının ərazi büt-

tövlüyüünü qorumaq kimi haqlı davasında onu mənəvi qırılma nöqtəsinə getirmek idi. Ancaq ermənilər buna nail ola bilmedilər.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında “Yeni Azərbaycan” qəzətinin baş redaktor Hikmət Babaoğlu bildirib. O qeyd edib ki, hər bir milletin milli gücü iki komponentdə dəyerləndirilir. Bunlar milli gücün kəmiyyət və keyfiyyət ünsürleridir.

Əger bir millət öz mübarizəsinə də milli-mənəvi qırılma nöqtəsinə çatmayıbsa, o millət yaşayır. Azərbaycan xalqının 5 minillik dövlətçilik tarixi var və bu dövrde heç bir qüvvə milli əzmimizi, milli mənəviyyatımızı qıra bilməyib. “Ona görə də, bu gün varıq. Ermənilər bu məqsədlərinə nail olmayıblar ve olmayaçaqlar da. Əger ermənilər öz məqsədlərinə nail olsaydılar Azərbaycan xalqı Mübariz İbrahimov, Fərid Əhmədov, Çingiz Qurbanov kimi qəhrəmanlar yetişdirə bilməzdi. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin heyata keçirdiyi siyaset neticəsində biz Xocalıya dönməyək və Xocalı soyqırımının şahidləri Xocalının yenidən inşa edilməsinin şahidləri olacaqlar. Çocuq Mərcanlıya qayıdışla başlayan yol Xocalıda, bütün Qarabağda sona çatacaq.

Otoritatetməsi bir daha ondan xəbər verir ki, biz Xocalıya qayıtmaya qədər, Xocalıya ədaləti bərpə etməyənə qədər, işğal olunmuş torpaqlarımızı, Xocalı şəhərini işğaldan azad etməyənə qədər bu proses davam edəcəkdir. Hazırda bu istiqamətdə Azərbaycan dövləti çoxşaxlı fəaliyyət göstərir”, - deyə baş redaktor qeyd edib.

O əlavə edib ki, diplomatik kanallarla, qeyri-hökumət təşkilatları və Heydər Əliyev Fondu vasitəsilə çox böyük işlər görülür ki, Xocalı soyqırımı unutdurulacaqdır. Hər il Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandanımız başda olmaqla, on minlərlə Azərbaycan vətəndaşının Xocalı soyqırımı abidəsini

hadisəsini soyqırımı kimi tanıyıb. Bütün bunlar ister Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ problemi həll olunmasında, isterse də Xocalı soyqırımının dünyaya çatdırılmasında atılan mühüm addımlardır. Onun sözlərinə görə, bu gün hər bir Azərbaycan vətəndaşı 28 il bundan əvvəl olmuş bu hadisəni 28 il əvvəlki ürək yanğısı ilə yaşayır. Bu yara soyumayıb, bu yara qaysaq bağlamayıb. Ona görə ki, bu bizim ümummilliyə yaramızdır. Eyni zamanda, Xocalıya ədalətin bərpa olunması üçün bu cinayəti töredənlərlə bağlı hüquqi prosedur aparılır. H.Babaoğlu qeyd edib ki, cinayətdə əli olan, soyqırımı töredənlərdən 39 nəfərin adı müəyyənləşdirilərək, ilkin istintaq materialları yekunlaşdırılaq İnterpol təqdim edilib.

“Doğrudur, bu gün müxtəlif səbəblərdən, dünyada olan ikili standartlar siyaseti ucbatından biz hələ həmin cinayətkarların cəzalandırılmasına nail ola biləməmişik. Amma Azərbaycan xalqının nümayiş etdirdiyi yüksək iradə, ezm və bu hadisəni unutmaması, Azərbaycan Prezidentinin heyata keçirdiyi siyaset mütləq öz neticəsini verəcək və Azərbaycan xalqı mütləq Xocalıya, işğal edilmiş bütün torpaqlarımıza qayıdaq, ərazi bütövlüyüümüz bərpə olunacaq”, - deyə Hikmət Babaoğlu vurğulayıb.

Sarksyan və Köçəryan “INTERPOL”a verilib

“Ermənistanda sabiq prezidenti Serj Sarksyan və Robert Köçəryan Xocalı soyqırımında cinayət töötəmiş şəxslər kimi istintaqa cəlb olunublar”. SIA xəbər verir ki, bu sözləri Hərbi Prokurorluğun xüsusi istintaq şöbəsinin rəisi Emil Tağıyev Xarici İşlər Nazirliyinin Xocalı soyqırımının 28-ci il dönümüne həsr olunan mətbuat konfransı çərçivəsində deyib.

O, Xocalı soyqırımı zamanı maddi və mənəvi cəhətdən əziyyət çəkmiş, həlak olmuş, itkin düşmüş və ümumilikdə soyqırımı ilə bağlı öz yurdundan didərgin düşmüş insanların sayını açıqlayıb və eləvə edib ki, Xocalı soyqırımı zamanı 305 şəxsin töötədiyi cinayətlər sübuta yetirilib. Emil Tağıyev Ermənistanda sabiq prezidenti Serj Sarksyan və Robert Köçəryanla bağlı hazırla istintaq davam etdirildiyini və onlarla bağlı “INTERPOL”a da müraciət edildiyini bildirib.

DAŞKƏSƏNDƏ XOCALI SOYQIRIMININ 28-Cİ İLDÖNÜMÜ QEYD EDİLİB

Dünən Daşkəsən rayon icra hakimiyyətinin akt zalında Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümü həsr edilmiş yığıncaq keçirilib. Əvvəlcə yığıncaq iştirakçıları faciə qurbanlarının və ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçmiş vətən əvladlarının xatirəsinə bir dəqiqəlik sükütlə yad ediblər.

Daşkəsən rayon icra hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev yığıncaqdə çıxış edərək Xocalı faciəsinin mahiyyətindən danışdı: "28 il əvvəl - 1992-ci ilin fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni təcavüzkarları Azərbaycanın Xocalı şəhərində bəşəriyyət tarixində ən qanlı faciələrlə bir sırada duran soyqırım törediblər. Xocalı faciəsi 20-ci əsrin en dehşətli soyqırım hadisəsi və beynəlxalq cinayet kimi təsdiq olunmuşdur. Bu soyqırım zamanı Azərbaycan xalqı minlərlə şəhid vermişdir".

Ə. Abiyev çıxışında bildirib ki, ölkə Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı Cənab İlham Əliyevin apardığı uğurlu xarici siyaset sayesində Xocalı həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması hazırda Azərbaycanın xarici siyasetinin əsas istiqamətlərindən biri kimi müyyənələşdirilmişdir. Artıq dünyada Xocalı soyqırımı tanıyan və pişləyən dövlətlərin sayı ildən-ile artır: "Fevralın 15-de Prezidentimiz cənab İlham Əliyev və Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan 56-ci Münhen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində Dağlıq Qarabağla bağlı mövqelərini beynəlxalq ictimaiyyət qarşısında bildirdilər. Prezident Cənab İlham Əliyev tərəfindən konfransda səsləndirilən danılmaz tarixi həqiqətlər, təqdim edilən tutarlı faktlar və dəliliklər".

RƏFIQƏ

Rusyanın "Lenta.ru" saytında Xocalı faciəsi barədə xəbər və qurbanların şəkilləri dərc edilib

Rusyanın "Lenta.ru" internet-nəşrində Xocalı faciəsi barədə xəbər və qurbanların şəkilləri dərc edilib. AZERTAC xəbər verir ki, "Qadınlar və uşaqlar qar üstündə qic ol-

"muş halda ölürdülər" sərlövhəli materialda Azərbaycanın Xocalı şəhərinə hücumdan danışılır, 28 il ötməsinə baxmayaraq, təqsirkarların hələ də cəzalandırılmadığı vurğulanır. "Qarabağ münaqişəsinin qızığın dövründə Ermənistan silahlı qüvvələri strateji əhəmiyyətə malik şəhəri əvvəlcə mühasirəyə alıb, sonra hückumla ələ keçiriblər. Bu əməliyyat dinc sakinlərin kütlevi qətl ilə başa çatıb. Qətle yetirilən 600-dən çox azərbaycanlıların əksəriyyəti uşaqlar, qadınlar və qocalar olub. Müqəssirlər hələ də tapılmayıb və cəzalanılmayıb".

Binəqədi rayonunda Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümüne həsr edilmiş anım mərasimi keçirilib

Binəqədi rayon icra hakimiyyəti, Yeni Azərbaycan Partiyası Binəqədi rayon təşkilatı, C.Cabbarlı adına İrevan Azərbaycan Dövlət Dram Teatrının birgə təşkilatçılığı ilə Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümüne həsr edilmiş anım mərasimi keçirilib. Önce tədbir iştirakçıları Xocalı soyqırımına həsr edilmiş rəsm sərgisini izleyiblər. Tədbir faciə qurbanlarının xatirəsinin bir dəqiqəlik yad edilməsi ilə başlanıb.

Tədbirdə Yeni Azərbaycan Partiyası Binəqədi rayon təşkilatının sədri Ramiz Göyüşov, C.Cabbarlı adına İrevan Azərbaycan Dövlət Dram Teatrının direktoru İftixar Piryev, Anadolu Aydınlar Ocağının direktoru İbrahim Öztek çıxış ediblər. Anım tədbirində bildirilib ki, Xocalı soyqırımdan 28 il ötsədə, xalqımız o dəhşətli, faciəli gecəni unutmayıb, milli azadlıq, müstəqillik uğrunda qəhrəmanlıq göstərən oğul və qızlarını

hörmətlə yad edirlər.

Tədbirdə çıxış edən Binəqədi rayon icra hakimiyyəti başçısının müavini Vüsar İslamiylov Xocalı soyqırımı ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması və Xocalı faciəsinə hüquqi-siyasi qiymət verilmesi istiqamətində Ümummülli Lider Heydər Əliyevin tarixi xidmetlərini yüksək qiymətləndirib, hazırda bu istiqamətdə ölkə rəhbərliyi tərəfində məqsədyönlü tədbirlərin həyata keçirildiyini diqqətə çatdırıb. Natiq ölkə başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə dünya məqyasında faciəyə hüquqi statusun verilmesi çərçivəsində olduqca böyük işlər görüldüyü, bu istiqamətdə 2008-ci ildə Heydər Əliyev Fonduñun vitse-prezidenti, Leyla Əliyeva-nın təşəbbüsü ilə "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyasının başlığını bildirib.

ZÜMRÜD BAYRAMOVA

YAP Gəncə gənclər birliyinin gəncləri "Xocalı faciəsini unutmayaq, unutdurmayaq!" adlı videoçarx hazırlayıblar

"**Xocalıya ədalət!**" kampaniyası çərçivəsində Yeni Azərbaycan Partiyası Gəncə şəhər təşkilatı gənclər birliyinin gəncləri Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümüne həsr edilmiş videoçarx hazırlayıblar.

"Xocalı faciəsini unutmayaq, unutdurmayaq!" adlanan videoçarxdə yüzlər dinc sakinin ermənilər tərəfindən vəhşicəsinə qətl

yetirilməsi ilə XX əsrin ən böyük faciəsi kimi tarixə yazılan Xocalı harayı gənclərin dilində izləyiciyə çatdırılıb. YAP Gəncə şəhər təşkilatı gənclər birliyinin sədri Kamran Abbasovun sözlərinə görə fərqi formatda videoçarxın hazırlanmasında məqsəd soydaşlarımızın dözlüməz işgəncələrə məruz qalması və doğma yurd-yuvalalarından didərgin düşməye məcbur edilməsi nəticəsində bəşər tarixinin ən qanlı cinayəti olan Xocalı soyqırımıni unutmamaq və unutdur mamaq olub.

RÖVŞƏN

Virusdan da təhlükəli olan təşviş dünyası təsiri altına alır

Koronavirusla bağlı statistika hazırda diqqət mərkəzindədir və bu statistika global miqyasda müzakirə mövzusuna çevrilib. Doğrudur, bu virusa yoluxanların və ölenlərin sayı hər saat artmaqdadır və məlumatlar şərti olaraq qəbul olunur. Belə ki, bu analan məlumatla görə, dünyanın 27 ölkəsində 80 minə yaxın yoluxma, 2600 nəfərdən çox ölüm faktı qeydə alınıb. Əslində, müzakirə mövzusu bu statistika deyil. Amma hər bir halda, istənilən rakursda yanaşdıqda, bu statistik göstəricilər müəyyən məqamlara aydınlıq göstərir. Bu baxımdan, xəstəliklə, virusla əlaqədar bir sıra nəticələrə, rəqəmlərdə özəksini tapan göstəricilərə nəzər salmağa ehtiyac duyulur və bununla da məsələnin mahiyyəti üzər çıxır.

Xatırla, ötən ilin dekabrında ilk dəfə müşahidə olunan və bu ilin yanварında xəstəlik kimi qeyd edilən koronavirus sürətlə dünyaya yayılır. Bu virusa yoluxma halları durmadan artır və coğrafiyası da genişlənir. Təkcə Çinlə sərhəddə yerləşən ölkələrdə deyil, hətta "Qoca Qite" kimi tanışımız Avropa ölkələrində belə həyəcan təbili çalınır. Məsələn, İtaliya kimi bir ölkədə yoluxma halları, xəstəliklə mübarizə tədbirləri durmadan artır. Ingilterə, Fransa, Almaniya kimi qabaqcıl Avropa ölkələri xəstəliklə mübarizə tədbirlərinə geniş miqyasda yer ayırrı. Okeanın o tayında da, məsələn ABŞ kimi bir ölkədə belə bu xəstəliyə həssas yanaşılır və bir sözü "Covid-19" virusu belə demək mümkünsə, hansısa mənada dünyani öz cənginə alıb.

Azerbaycanla qonşu olan ölkələrde, xüsusən İranda, rəsmi məlumatda görə bu virusa yoluxma halları 80 nəfərdən çoxdur və 12 nəfərin isə bu xəstəlikdən ölüyü məlumdur. Artıq İranla qonşu olan ölkələr bu ölkə ilə sərhədlərinə bağlayıb və sözsüz ki, bütün bunlar mühafizə olunmaq üçün nəzərdə tutulub. Azerbaycanda isə İrandan qayidian vətəndaşlar xüsusi nəzarət altına alınıb, hətta ölkə başçısının tapşırı-

lığı ile ölkəmizin rəhbər şəxsləri İranla sərhəd keçid məntəqəsinə göndərilib. Cənab Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə Dövlət Sərhəd Xidmətinin, Dövlət Gömrük Komitəsinin, Daxili İşlər, Fövqəladə Hallar, Səhiyyə Nazirliklərinin, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin, Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin rəhbər vəzifəli şəxsləri və mütəxəssislər İran İslam Respublikası ilə dövlət sərhədində yerləşən "Astara" və "Biləsuvar" buraxılış məntəqələrinə səfər ediblər. Səfər çərçivəsində son vaxtlar İranda müşahidə olunan "koronavirus" epidemiyasına qarşı dövlət sərhəd buraxılış məntəqələrində həyata keçirilən qabaqlayıcı tədbirlərin gücləndirilməsi, bu xəstəliyə yoluxmasına şübhə yaranan şəxslərin vaxtında aşkarlanması və tibbi texniki üzrə hazırlığın vəziyyəti nəzərdən keçirilib. Ölkə ərazisində daxil olan şəxslərin yoxlanılması, 24 saat növbəli rejimdə fasilesiz olaraq fəaliyyət göstərmələrinin monitorinqi aparılıb, müvafiq tapşırıqlar verilib ki, bütün bunlar Azerbaycan vətəndaşlarının təhlükəsizliyinin təminatı, virusdan mühafizəsinin təşkili üçün nəzərdə tutulub.

Doğrudur, mühafizə, müdafiə və ehtiyat tədbirləri vacibdir, qaćıl-mazdır, amma, məsələ burasında-

dir ki, qeyd etdiyimiz kimi, statistik göstəricilər heç də bu virusun şirildiyi qədər vahiməli olduğunu təsdiqləmirlər. Həmin o statistika deyimiz göstəricilər görə başarı-yet, bu vaxta qədər sözügedən virusdan daha çox can alan, daha təhlükəli epidemiyalarla qarşılaşış, amma bu qədər şirildilməyib, bu qədər də vahiməye səbəb olmayıb. Təessüf ki, virusdan daha təhlükəli bir epidemiyə, panika dünyani öz təsiri altına alıb. Bu təsirlər, psixoloji məqamlardan tutmuş iqtisadi göstəricilərə qədər özünü nümayiş etdirir ki, nəticələri heç də ürəkaçan görünür. Əksinə, dəyən ziyanın

bu qüdrətə sahib olmaq dayanır. Çünkü bir sıra ölkərin, məsələn, ABŞ kimi dünyaya aqalıq etmək iddiasında olanların Çinin bu qüdrətindən bərk qıcıqlandıqları da təkzib edilə bilməz və heç şübhəsiz ki, məsəlenin mahiyyəti də eley bununa bağlıdır.

Bu məqamda xatırlatmaq yeri-nə düşərdi ki, ötən əsrin səksəninci illərində bəri ucuz işçi qüvvəsi olan bölgələrə, daha dəqiq desək, əksər hissəsi Çinə daşınan Amerika Birləşmiş Ştatlarının istehsalına qayıtmak vədi ilə Tramp prezident seçilib və indi bu məqam onun üçün əsl fürsətdir. Hər hansı bir səbəblə, rüsum və sanksiya ilə idxlə bağlıdır və ABŞ prezidenti açıq-ashkar artıq

da istehsalının reallaşdırıldığı ölkə Çindir ki, iqtisadiyyatının həcmi 14,14 trilyon dollardır. Heç şübhəsiz ki, bu rəqəmlər virus adlı hücumun bəzi detallarının açılış üçün yetərlidir. Hazırda Çinin ixracatı və xarici ticarəti 2003-cü illə müqayisədə beş dəfə, turist sayı altı dəfə artıb ki, bu da təsadüfi faktlar deyil. Hesablamalara görə, koronavirus ən çox xidmət sektoruna təsir edəcək ki, bu da Çinin xidmət sektoruna 50 faiz menfi təsir edəcəyi anlaşıma gelir.

Çin kimi bir dövlətin iqtisadiyyatına dəyə biləcək təsirlər mütemadi olaraq hesablanır ki, əslində bu hesablamaların belə əbəs yerə olmadığı üzə çıxır. Məsələn, Çin iqtisadiyyatında bu il proqnozlaşdırılan 6 faizlik böyüme 5,5, hətta bəzi ehtimallara görə, 4,8 və ya 4,9 faizə düşəcəyi bildirilir. "Oxford Economic" Çinin 2020-ci ilin ilk üç ayında ötən illə müqayisədə, iqtisadi artımının 4 faiz azalacağını proqnozlaşdırır. Eyni zamanda Dünyadaki iqtisadi artımın 0,4 faiz azalacağı gözlənilir. Ən ağır zərbəni aviaşirkətlər alıb və ümumiyyətə, bu il hava yolları 29 milyard dollar ziyan edəcək. Bu il qlobal miqyasda 4,1 faiz artım proqnozlaşdırıldığı halda Çin şirkətlərinin zərəri 12,8 milyard dollar hesablanır. Çin dövlət istiqrazları 2014-cü ildən bu yana ən çox ucuzlaşmaya maruz qalıb. Bazarı müvəqqəti sabitləşdirmek üçün Çin Mərkəzi Bankı qısa müddətə faizləri aşağı salıb və bazara 129 milyard dollar vəsatit buraxıb.

Məsələ burasındadır ki, zərbə tekce Çinə dəymir və dünya bunun acısını həm psixoloji, həm də iqtisadi baxımdan hiss edir. Məsələn, məlum səbəbdən Çinin gündəlik neft tələbatı 250 min barel azalıb. Bu, dünya bazarında neftin qiymətinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir edib ki, biz bunun da şahidi olduk. Çinlə ticarət əlaqələri olan Avropa İttifaqı ölkələri, ABŞ və digər ölkələrin iqtisadiyyatının ciddi zərər görücəyi təxmin edilir. Əslində, bunda təxmin də demək olmaz və bu bir reallıqdır. Çünkü, Çinin dünya iqtisadiyyatında rolü danılmazdır və indi koronavirus adlı xəstəliyin, yaxud "Covid-19" virusunun hansı yöndə olur-olsun bütün dünya üçün mənfi təsirlərini təkzib etmek olmaz. Qeyd olunduğu kimi, əger ən qabaqcıl Avropa ölkələrinə məxsus brend məhsulların istehsalı Çində olurdusa, dünyadan bütün ticarət əlaqələri bu ölkə ilə sıx bağlı idisə, deməli, bundan sonra Avropada brend məhsullarla bağlı qılıqlı, dünya miqyasında ticarət əlaqələrində, nəqliyyat, turizm sektorunda geriləmə müşahidə olunacaq. Ümumiyyətlə, təşviş dünyası öz təsiri altına alıǵına görə virusdan da təhlükəli nəticələr vəd edir. Çünkü, bütün dünya iqtisadiyyatında, onun ayrı-ayrı sahələrində artıq mənfi təsirlər özünü göstərir və bundan sonra da belə təsirlər qaćılmazdır.

Cox təessüf ki, hazırda virus həm də dünyada böyük miqyasda qorxu və ajiotaja səbəb olmaqdadır. Halbuki, bu xəstəlik 1918-ci ilde dünyada 50 milyon insanın ölümüne səbəb olan "İspan qrip" və ya 1957-1958-ci illərdə yayılan və 1,1 milyon insanın həyatına son qoyan "Aziya qrip" kimi dəhşətli xəstəliklərə müqaisəyə belə gelməzdir. Belə olan halda, dünyada nə baş verir və ümumiyyətə, elə gəlmirmi ki, "viruslar" artıq yalnız "tibbin məsələsi" olmaqdan çıxıb və həm də qlobal iqtisadi, siyasi və digər məqsədlərə xidmet edirlər.

Koronavirus adlı xəstəliyin yayıldığı, yaxud şirildiyi Çin, əhalisinin sayı 1,4 milyard olan və dünya iqtisadiyyatının 16 faizinə sahib bir nəhəng ölkədir. Nəzərə almaq lazımdır ki, bu heç də sıradan bir məqam deyil. Hazırda dünyanın bir çox böyük markalarının

məbləğini özündə eks etdirən rəqəmlər təsdiq edir ki, bu təşviş və təlaş dünya miqyasında öz mənfi təsirlərini hələ də göstərməkdədir.

Etiraf edek ki, Çin son zamanlar maddi istehsal baxımından dünyada birincini yerde olub. Hətta Avropa ölkələrinə məxsus məhsulların bir çoxu da son dövrə qədər bu ölkədə istehsal olunub. Doğrudur, indi Çində çox şey dayandırılıb, dayandırılmayan hissə de koronavirus ilə mübarizə aparmaq da daxil olmaqla bütün həyati ehtiyacları təmin etmək üçün səfərbər olunub və hətta kifayət də edir. Bu fakt özü ölkənin çox böyük qüdrətə sahib olduğunu xəber verir. Görünür elə məsəlenin kökündə də

dördüncü ildir ki, Çin ilə iqtisadi müharibə aparır. İndi də, "dəhşətli virus" kimi təqdim olunan səbəbdən raqibinin sənayesinin dördə bir hissəsinin dayanması bu ölkə üçün göydəndüşmə hesab olunur. Cində araşdırımlar aparan məşhur ekspert Nikolay Vavilov iddia edilən epidemiyanın həddən artıq şişirdiliyi deyir. Ekspert qeyd edir ki, kifayət qədər çox əhalisi olan bir şəhərdə bir neçə nəfərin xəstəlikdən ölməsi faktına görə şəhərin bağlanması əvvəlcədən düşünülmüş plandır və məqsədli şəkildədir. Onun sözlərinə görə, bundan daha dəhşətli "Ebola" epidemiyası dövründə belə heç kim hansıa şəhərləri bağlamamışdı.

Cox təessüf ki, hazırda virus həm də dünyada böyük miqyasda qorxu və ajiotaja səbəb olmaqdadır. Halbuki, bu xəstəlik 1918-ci ilde dünyada 50 milyon insanın ölümüne səbəb olan "İspan qrip" və ya 1957-1958-ci illərdə yayılan və 1,1 milyon insanın həyatına son qoyan "Aziya qrip" kimi dəhşətli xəstəliklərə müqaisəyə belə gelməzdir. Belə olan halda, dünyada nə baş verir və ümumiyyətə, elə gəlmirmi ki, "viruslar" artıq yalnız "tibbin məsələsi" olmaqdan çıxıb və həm də qlobal iqtisadi, siyasi və digər məqsədlərə xidmet edirlər.

Koronavirus adlı xəstəliyin yayıldığı, yaxud şirildiyi Çin, əhalisinin sayı 1,4 milyard olan və dünya iqtisadiyyatının 16 faizinə sahib bir nəhəng ölkədir. Nəzərə almaq lazımdır ki, bu heç də sıradan bir məqam deyil. Hazırda dünyanın bir çox böyük markalarının

Istanbulda terror aktı cəhdinin qarşısı alınıb

Istanbulda terror aktı töretməyə cəhd edən səkkiz nəfər saxlanılıb. AZERTAC xəber verir ki, saxlanılan şəxslərin PKK terror təşkilatına üzv olduğu və saxta sənədlərle Türkiye'ye gəldikləri bildirilir. Onların aralarında qadınlar da var. Terrorçuların saxlanması istiqamətində aparılan əməliyyat zamanı 10 kilogram partlayıcı maddə və silah-sursat ələ keçirilib.

ABŞ hərbçisi koronavirusa yoluxub

Cənubi Koreyadakı ABŞ qoşunlarının hərbi qulluqçusunun yeni tip koronavirusa (COVID-19) yoluxması təsdiqlənib. AZERTAC xəber verir ki, Cənubi Koreyanın Çilqok şəhərindəki Karol hərbi bazasında xidmet edən 23 yaşlı əsgərin test nümunələrinin cavabı müsbət olub. Bu, ABŞ hərbçiləri arasında koronavirusa ilk yoluxma halıdır. Həmin əsgərin hazırda baza xaricindəki evində karantində olduğu bildirilir. Hələlik əsgərin virusa necə yoluxması məlum deyil. Hərbçinin yaxın təmasda olduğu digər şəxslərin müəyyən edilməsi istiqamətində iş aparılır. Çünkü o, son günlər Karol ilə yanaşı, Dequ şəhərindəki Volker bazasında da olub.

"Milli Şura"nın sədri -defakto Əli Kərimli

Cəmil Həsənli artıq çoxdan çıxdaş edilib

Hələ 2013-cü il öncəsi dağdıcı müxalifet yenice "Milli Şura" adlı qondarma quruma sitayış etməyə başlamışdı. Miting və akciyalarda şəklini bütövdürən radikallar, ayağının tozunu da boğazlarına taxdiqləri qalustukları ilə də silərdilər. Yəqin ki, oxucular söhbətin kimdən getdiyini bildilər. Bu fərd Cəmil Həsənlidir. Lakin nə oldu? Maraqlısı isə budur ki, bunu elə C.Həsənli özü öz əməlləri və yersiz, uğursuz seçki təbliğat-təşviqat kampaniyası ilə etmiş oldu. Hər dəfə debatlara qatılan C.Həsənli çıxışdan-çixışa daha da hörmətdən düşərək, əslində ziyanlı adına yaraşmayan fikirlər səsləndirib, populist çıxışlar edirdi. Onun "uca millət" kimi bağırılı fikri isə, ət tökürdü! Bu adam illər keçəsə də yenə də özünü "lider" hiss edir, təəssüf ki, bu gün heç ... yerinə də qoyan yoxdur. Ancaq bütün bunlardan sonra bu reallığı anlamır. Görünür, dəlixanalardakı dəlilərdən bu qoca, lazımsız professorun fərqi-zadı da qalmayıb.

Ümumiyyətlə, indi də, daha öncələdə götürdükdə biz bir daha şahidi oluruq ki, C.Həsənli müxalifət üçün uğursuz bir seçimdir. Hətta, həle Rüstəm İbrahimbeyov özlərinə "vahid namizəd" seçəndə biz birləşir, yanlış yolda olduğunu dəfələrlə yazmışdır. Əger müxaliflər İbrahimbeyov kimi siyasetdən anlayışı olmayan, hərdəməxəyal bir şəxsi özlərinə lider seçdilərsə, onun namizədliyi alınmayanda yeni bir namizədin ondan da uğursuz olacağını gözləmək olardı. Beli, bu belə də oldu. İbrahimbeyov zeif bir namizəd idisə, Həsənli ondan da zəif biri oldu. Artıq 7 il keçməsinə baxmayaraq, biz C.Həsənlinin bu sıfətini daha aşkar görməyə başlamışq. Bu gün C.Həsənlinin etrafı da ona çox yəqin ki, məzəmmət edib deyirlər ki, ay Cəmil, axı bu sənə lazımiydim ki, getdin düşdün Ə.Kərimli kimi bir dələduzun toruna? Axı, sən yaşı Adamsan, özünü professor sayırsan. Amma indi səni professor sayanlar da yoxa çıxbı!

Yadına 2013-cü ilin seçki ərefəsindən baş verən bir epizod düşür. Həmin vaxt uzun illər müxalifətə olmuş bir

qonşum mənə demişdi: "Cəmil Həsənlinin çıxışlarına baxanda mən seçici olaraq heç vaxt ona səs vermərəm. Çünkü birinci növbədə mən özüm-özümə hörmət edirəm. Diger tərəfdən, hesab edirəm ki, C.Həsənli kimi satqınların "Milli Şura"sı da özü kimi olacaq". Düz söze nə deyəsan ki? Fakt budur ki, müxalifətçi olmasına rəğmən, qonşumun proqnozları düz çıxdı. Söz yox ki, bu gün Ə.Kərimlinin ipli kuklasına çevrilmiş Cəmil Həsənli indi də onun lazımsız oyuncağı kimi kənara atılıb. Burada isə başqa məsələlər var.

Müxalif düşərgədə yaşanan hər bir uğursuzluğun başında intriqalar, yersiz iddialar ve şəxsi ambisiyaların öne çəkilməsi durur. "Milli Şura" da tələm-tələsik yaradılmışdı. Bu səhv addımın nəticəsi olaraq, AXCP və "Milli Şura"nın tərkibində çoxsaylı insanlar istefalara getdilər. Artıq sübuta yetirilib ki, bir-birini qəbul etməyən təşkilatlar heç vaxt birləşə bilməzler. Xüsusən də, səhəbet prezident və parlament seçkiləri kimi məsuliyyətli və ağır bir yükün altına girməkdən gedirə, bu mümkün deyil.

Əli Kərimli -Cəmil Həsənli "iddiaları"

Biz əvvəlki yazılarımızda qeyd edəndə ki, AXCP sədri Ə.Kərimli "Milli Şura"nın rəhberini özündən kenarlaşdırması etrafında "baş sindirir", həmin an anlamadıq iqtidarında olmayan C.Həsənli "belə bir şey yoxdur" deyərək diqqəti özündən yayındırmağa cəhd etdi. Ancaq görünür, bu gün onun bu cəhdinin uğursuz olması faktıdır. Xüsusilə, son günler AXCP sədri Ə.Kərimlinin nəzareti altında olan "Milli Şura"da baş verən qarşıdurmlar bunu deməye əsas verir. Belə ki, qurumun sədri Ə.Kərimli C.Həsənli ile müzakirələr aparmadan, onun rəyini öyrənmədən Avropada müxəliflər mühacirlər sayesində "teşkilatlanma" işlərinə cəhd edib. Bunu etməkde məqsədi yaxın günlərdə Həsənlini "Milli Şura" dan çıxdaş etməkdir. Çünkü bu gün də "Milli Şura"nın qeyri-rəsmi sədrliyini Ə.Kərimli icra edir. C.Həsənli isə, sadəcə, Ə.Kərimlinin səhvlərini, müxtəlif ağırlıqlarını öz üzərinə götürür. Ona görə də, Ə.Kərimli C.Həsənlinin istefasından dərhal sonra "Milli Şura"ya sədr keçməyi qətiləşdirib. Bu yerde maraqlı sual ortaya çıxır: deməli, "Yurd", AXCP və "Milli Şura"ya sədrlik edən Ə.Kərimli bütün oyunlardan çıxaraq, indi də "üçbaşlı ejdaha olmaq istəyir".

Beleliklə, 9 fevral parlament seçkilərindən sonra yaranmış vəziyyətdən istifadə edən AXCP sədri nəyin bahasına olursa- olsun C.Həsənlini "Milli Şura" sədrliyindən əzaqlaşdırmağa çalışır. İndi kimin-kime "davay, dosvidaniya" edəcəyini isə yaxın zaman göstərəcək. Amma nəzəre almalıyıq ki, artıq "Milli Şura"nın yarandığı gündən ölü qurum kimi fəaliyyət göstərməsi, hazırkı məqamda isə parçalanması danılmaz reallıq kimi qiymətləndirilə bilər.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Tarixin vəhşət gününü tarixləşdirənlər

Təhmasib Novruzov

Bəlkə də belə bir həznlü gündə bu mövzuda yazıya görə kimlərsə məni qinayacaq. Fəqət məhz hər ilin bu günlərində olduğu kimi, mətbuatda və bəzi televiziya programlarında yenə də insanlığın ən qanlı soyqırımlarından olan Xocalı soyqırımı video və foto obyektlərinə köçürənlərlə bağlı bir-birini təkzib edən fikirlər məni canlı şahid olaraq aydınlıq gətirməyə vadar etdi.

Hər kəs bilir və bilməyənlərə də xatırlatmaq istəyirəm ki, 1988-1993-cü illərdə Qarabağda baş verən olayların böyük ekseriyətinin canlı şahidlərindən olmuşam və hər bir olay haqqında da lazımi qeydlər aparmışam. "Səs" qəzetində ötən həftə dərc edilən iri həcmli yazımızda da şahidi olduğum həmin hadisələr haqqında oxuculara, xüsusən gənc neslə etraflı məlumat verməklə yanaşı, subyektiv analitik təhlili fikirlərimi də qeyd etmişəm. Ancaq bu mövzuya toxunmamışam, ona görə yox ki, faciənin dəhşətləri müqabilində onu tarixləşdirənlərin əmeyini gözardı etməyi lazım bilmışəm. Ona görə ki, bu məsələnin artı cəmiyyətə obyektiv olaraq çatdırıldığı düşünmüştəm. Ancaq son günler səsləndirilən fikirlər göstərdi ki, yanılmışam. Odur ki, bu məsələdə ikifikirliliyə son qoyulması və tariximizin ən qanlı gününü tarixləşdirən şəxsiyyətlərin eməyinin doğru-düzungün dəyərləndirilməsi məqsədi ilə bu yazını qələmə almağı özümün vətəndaşlıq borcum hesab etdəm. O dövrün şahidləri xatırlayı ki, Xocalı qırğını günün axşamı AzTV-nin ekranlarından şəhərə hücum edildiyi, iki nəfər yerli sakinin öldüyü və düşmənin geri oturdulduğu haqda dezinformasiya yayıldı. Həmin gecə saat 02 radələrində isə Türkiyənin TRT kanalında video-görüntüler də göstərilməklə ilk həqiqi informasiya dünyaya yayıldı. Məhz Xocalı soyqırımı haqqında ilk gerçək informasiyani, fevralın 26-də səhər tezən Ağdama gelən, hadisədən xəbərsiz olsa da, eşidən kimi bizim köməyimizlə Qara qaya deyilən yerə gəlib, birbaşa baş verənləri ləntə alan AzTV-nin o zamankı əməkdaşı Ağası Hunla birlikdə Türkiyənin "Hürriyət" qəzetinin yazarı İrfan Sapmaz TRT-ye təqdim etmişdi. Gündüz saat 14:00 radələrində çəkdiyi faktları təcili Türkiyəyə çatdırması üçün, bir həftə sonra geri qayıtmalı olan İrfan bəyi təcili Vidadi adlı taksı sürücüsü ilə Bakıya göndərdik və ordan da birbaşa İstanbula uçaraq materialı TRT kanalına çatdırılmışdı. Məhz həmin melumatdan sonra faciə haqqında dünya, o cümlədən Azərbaycan xalqı xəbərdar oldu. Fevralın 27-də Milli Qəhrəman Çingiz Mustafayev və Müdafıə Nazirliyinin operatoru Seyidağa Mövsümov, həmçinin on nəfərə yaxın xarici jurnalist Ağdama gəldilər. Həmin gün nə qədər çalışsa da, ermenilər faciə yerini çəkməyə imkan vermədilər. Axşam saat 19 radələrində Ağdam artilleriya atəşinə tutuldu və jurnalistlər bu məqamı ləntə aldılar. Fevralın 28-də meyidlərin götürülməsi adı ilə ermənilərlə razılıq eldə edildi və ayrı-ayrı helikopterlərdə həm Çingiz bəy, həm də Seyidəğa bəy hadisə yerinə gedərək faktları ləntə aldılar. Gecə ikən həmin çəkilmiş video-ləntin bir neçə surəti çıxarılaraq xarici jurnalistlərə verildi və özləri Bakıya gələrək çəkilişi efirə vermək istəsələr də, martın 5-nə kimi həkimiyət orqanları buna mane ola bildilər. Nəhayət, martın 5-də o zamankı Ali Sovetin bir qrup deputatının təkədilə tələbi ilə sessiyada iştirak edən deputatlara nümayiş etdirildi və bundan sonra Ayaz Mütəllibovun istefası məsəlesi qoyuldu... Faciənin indi dünyaya təqdim olunan foto-çəkilişləri isə "General Əli bəy" kimi tanınan Əlövset bəyə məxsusdur.

Qeyd edim ki, hətta çəkilişlər zamanı Çingiz Mustafayevə və Əlövset bəyə bəzi içi göynəyən, eşəblərinə həkim ola bilməyen yerli adamlar tərəfindən kobud ifadələr səsləndirənlər, hətta fiziki güc tətbiq etmek isteyənlər də oldu, ancaq bizim müdaxiləmizlə həmin adamlar sakitləşdirildi və o anları tarixləşdirmək üçün onlara hər cür dəstək verildi. Heç bir əlavə şərhəzər bu faktları oxucuların diqqətinə çatdırırdım və çox istərdim ki, gerçək tarixi xidmətləri ilə bu qanlı vəhşəti foto və video ləntə köçürüb, onu faktlara tarixləşdirən həmin insanların fədakarlığı unudulmasın və hər şey öz adı ilə çağırılsın. Çünkü Xocalı hadisəsi sıradan bir faciə deyil və insanlığın ölümə məhkum edildiyi vəhşətdir. Belə qanlı tarixi unutmadığımız kimi, onu olduğu kimi tarixləşdirən fədakar insanlar haqqında yazanda və deyəndə də gerçək həqiqətlərə istinad etməliyik.

Novruz bayramında neçə qeyri-iş günü olacaq?

Azərbaycanda bu il Novruz çərşənbələrinin qeyd olunacağı tarixlər açıqlanıb. AMEA-nın Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasının elmi işlər üzrə direktor müavini, fizika üzrə fəlsəfə doktoru Xidir Mikayılov özəl olaraq Trend-ə bildirib ki, bu il ilk - Su çərşənbəsi fevralın 25-nə təsadüf edəcək. X.Mikayılovun sözlərinə görə, martın 3-də Od, martın 10-da Yel çərşənbəsi olacaq.

Novruzun ilaxı - Torpaq çərşənbəsi isə martın 17-də qeyd ediləcək. X.Mikayılov vurğulayıb ki, 2020-ci il-də yaz fəslə ölkəyə martın 20-də, Bakı vaxtı ilə saat 07:49:36-də daxil olacaq. Həmin gün Güneş öz orbiti üzrə hərəkət edərək göy ekvatorunu kəsir. Yəni, cənub yarımkürəsində şimal yarımkürəsinə keçir. Bu nöqtəyə də yaz bərabərliyi nöqtəsi deyilir və Güneş bu nöqtədə olarkən gecə ilə gündüzün uzunluğu bərabərləşir: "Bununla da Şimal yarımkürəsinə Yaz fəslə daxil olur. Buna görə də martın 19-u bayram axşamı, martın 20-si isə bayram günü hesab ediləcək". Xatırladək ki, bu il Novruz bayramı ilə

əlaqədar 20, 21, 22, 23, 24 mart qeyri-iş günləri olacaq. Bu il bayram günü hesab edilən 21 və 22 mart həftələrarası istirahət günləri ilə üst-üstə düşdüyündən 25, 26 mart da qeyri-iş günü hesab ediləcək. Beləliklə, Novruz bayramı günlərində 20-26 mart tarixləri qeyri-iş günləri olacaq.

Humanizm insanı məsələlərdə təbiətüstü inancların hakimiyyətini tamamilə rədd edir, amma bununla yanaşı inancların özünü hədəf olaraq seçmir. Ümumi mənada ateizm və agnostizmlə bütünləşir, amma humanist anlayış bunlara daxil deyil. Humanizm bu cür təbiətüstü güclərin varlığı ilə bir növ maraqlanmayan etik yanaşmadır. Humanizmin əsas məqsədi hər cür avtoritarlıqdan insanı azad etməkdir.

Humanizmə görə həqiqəti tapmaq insanın haqqıdır. Amma həqiqəti tapmaq yolunda mistisizm, inanclar ve bu kimi məntiqlə təmamlanmayan üsullar doğru deyil. Həqiqətə edilən bu arzu gözübağlı mütləq həqiqət olaraq qəbul etmək deyil, elmi şübhəçilik ve elmi üslularla öz cavabını tapmalıdır. Avtoritarlığı və eyni zamanda həddən artıq şübhəçiliyi də rədd edərkən, taleyin hadisələr üzərindəki təsirini qəbul etmir. Humanizm insanın bütün digər canlı növlərindən daha fərqli olduğu düşüncəsini inkar edir. Humanist filosof Piter Singer "Bir çox isticna olmasına baxmayaq, humanistlərin çoxu özlərini böyük bir doqquzdan azad edə bilmir. Humanistlər digər canlı növlərinə qarşı düşüncəsiz istismara qarşı çıxmalarıdır" deyərək humanizmin təbiiyi və heyatsevərliyini göstərir.

Humanizm insanın bacarıqlarına müsbət yanaşır, bununla yanaşı insan təbiətinin bütünlükə yaxşı və bütün insanların humanizmin müdafiə etdiyi mənəvi dəyərlərə çatıbilecəyini müdafiə etmir. Humanizmin əsas hədəfi insanın inkişafı və bütün insanlar üçün yaxşılaşdırmaqdır. Humanizm gözəl işlər görməyə, indi və burada yaxşı yaşamağa və gələcəyə daha yaxşı bir dünya qoyub getməye çalışır, sonrakı heyatda mükafatlandırılmaq üçün heyat boyu əzab çekmək lazımdır.

Humanizm Azərbaycanda dövlət siyasetinin mühüm tərkib hissəsidir... bu siyasetin və müsbət ənənənin teməli Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulub. Ümummilli Lider hər zaman mərhəmət, insan-pərvərlik dəyərlərinə böyük önəm verib və bunu öz fealiyyətində daim diqqət mərkezində saxlayıb. Ümummilli Lider Heydər Əliyev mehkmuların bağışlanması ənənəsini formalasdırmaqla onlara etimad göstərdiyini sübuta yetirdi. Buradan da əvvəl sərəncamlarının, amnistiya aktlarının əxlaqi, mənəvi-psixoloji, ictimai faydası özünü təsdiq edir.

Cinayətkarlıq yoluundan üz çəvirək özünü cəmiyyətə adaptasiya etməye çalışan və bununla başqlarına da nümunə olan insanların sayının artması cəmiyyət daxilindəki kriminogen durumun stabililiyinə, cinayətkarlığın və ümumiyyətə, neqativ halların səviyyəsinin azaldılmasına təsir göstərən faktor kimi çıxış edir. Humanizm siyasetinin əsas məqsədlərindən birini de rol və statusundan asılı olmayıraq, sosial münasibətlər sisteminde iştirak edəcək, cəmiyyətə yararlı fərdlərin yetişdirilməsi və onların reabilitasiyası təşkil edir. Bunun üçün dövlət tərəfindən olduqca yüksək səviyyədə dəyərləndirilən ən müxtəlif addımlar atılıb və hazırda da bu istiqamətdə davamlı tədbirlər görülür. Birləşmələr birini də, qeyd etdiyim kimi, azadlıqlan məhrumetmə və azadlıqlın mehdudlaşdırılması cəzasına məhkum edilmiş şəxslərin əvvəl edilmesi ilə bağlı dövlət başçısı tərəfindən imzalanan əvvəl haqqında sərəncamlar, həmçinin amnistiya aktlarının qəbul olunma-

sı təşkil edir. Xatırladım ki, Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin Prezidentliyi dövründə, yeni 1993-2003-cü illərdə 7 Amnistiya aktı qəbul edilib və 32 Əvvəl Sərəncamı imzalanıb. Bu siyaset Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Belə ki, bütövlükde, ölkəmizdə 61 əvvəl Sərəncamı imzalanıb. Bu humanist addımlar mütəmadi xarakter daşıyır. 1996-cı ildən Azərbaycanda 11 amnistiya aktı qəbul olunub ki, bunun da 4-ü məhz Heydər Əliyev Fonduñun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə reallaşıb.

Sonuncu amnistiya aktına əsasən, böyük ictimai təhlükə töretdirməyən cinayətlərə görə məhkum edilmiş bütün şəxslər, bir sıra az ağır cinayətlərə görə məhkum edilmiş qadınlar, cinayət tərəfdən 18 yaşına çatmayanlar, əlliillər, 60 yaşına çatmış kişilər, öhdəsində yetkinlik yaşına çatmayan, yaxud birinci və ikinci qrup əli övladı olanlar, Azərbaycan Respublikasının suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün qorunması uğrunda döyüslərdə iştirak etmiş, Azərbaycan ərazisinin bir hissəsinin işğali nəticəsində öz doğma torpaqlarından məcburi köçürülmüş və bəzi digər kateqoriyalardan olan şəxslər azadlıqlandan məhrumetmə cəzasından azad ediləcəklər. Buraya Ermənistandan deportasiya olunmuş, Çernobil qəzəsinin aradan qaldırılmasında iştirak

biri kimi müəyyən edib. Məhz bunun əsasında 18 iyun tarixi Azərbaycanda İnsan Hüquqları Günü elan olunub, hər il iyunun 18-i Azərbaycanda İnsan Hüquqları Günü kimi qeyd edilir. Azərbaycan hüquqi-demokratik dövlət olmaqla, her zaman humanizm dəyərlərinə sadıqdır.

Ermənilər tarixin yadda qalan kəsiyindən bu yana xalqımıza qarşı "ermənilik" (insanlıqta siğməyən, yalnız onlara məxsus olan iyrənc, vandal addımlar) etmək üçün əlvərişli məqam axtarıblar. 1991-ci il sentyabrın 8-də saat 15:30 radələrində, Xocavənd rayonu Gişi kənd ferması ərazisində Qaradağlı kənd sakinlərini aparan avtobus erməni quldurları tərəfindən avtomat silahlarda atəş tutulur. Atəş nəticəsində kənd sakinləri Hüseynova Rəhile Şahmar qızı, Hüseynova Rəxşəndə Bayram qızı, Quliyev Əlioğlan Əliəslan oğlu, Hüseynova Qənirə Həmid qızı və Quiliyeva Nazənən Rəşid qızı qətlə yetirilir, 32 nəfər Xocavənd rayonunun Qaradağlı kənd və 2 nəfər Ağdam rayon sakinləri yaralanır.

Cinayət faktı ilə əlaqədar 1991-ci il sentyabrın 10-da Şuşa şəhərində Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin 70, 94-cü maddəsinin 4-cü və 6-cı bəndləri üzrə 33602 sayılı cinayət işi qaldırılır. Araşdırmaşalar başlayırlar. 1949-cu il təvəllüdü, həmin dövrde

N.Nərimanov adına kolxozda iqtisadiştiyi işləmiş Bayramov Məhəmməd Rəşid oğlu izahatından:

"1991-ci il sentyabrın 8-də digər kənd sakinləri ilə birlikdə Hüseynov Zülfiqar Həmzə oğlunu idarə etdiyi "UAZ-420217" markalı, 02-51 AQX dövlət nömrə nişanlı avtobusla Ağdam rayonundan Qaradağlı kəndinə gələrkən Gişi kəndi ərazisində müxtəlif istiqamətlərdən avtomat silahları ilə bizi atəş tutdu. Bir neçə dəqiqə sonra həmin əraziyə "UAZ" markalı, onun arxasında isə aq rəngli, "Moskvic-412" markalı nömrəsiz maşınlar gəldi. Maşınlar dayandıqdan sonra, Xocavənddən olan Xaçaturyan Valod, Gişi kəndindən olan Arustamyan Armon, Ağ kənddən olan Mersik adlı oğları, Xocavənd Qaz İdarəsində işləyen Yeremyan Saron, elecə də, Dövlət Avtomobil Müfettişliyində işləyen polis əməkdaşı Çalyan Saşanın cinayətin törədilməsində əməllərinin tam sübuta yetirilməsi Dağlıq Qarabağ regionundakı dövlət strukturlarının Azərbaycan Respublikasının hakimiyyət orqanlarına tabe olmamaları ilə əlaqədar müvafiq tədbirlərin həyatə keçirilməsi mümkün olmadığına görə, cinayət işi 1992-ci il yanvarın 9-da dayandırılır.

1991-ci il sentyabrın 8-də Xocavənd rayonuna ezam olunmuş polis əməkdaşları Quliyev Vaqif Nuru oğlu, Şirinov İxtiyar Narkom oğlu və Mehdiyev Murad Mehdi oğlu "UAZ-469" markalı maşınla kənd istiqamətində hərəkət edərkən Xocavənd yaxınlığında atəş tutulur

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fonduñun maliyyə
dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının
müdafası, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət
səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi
fəallığının artırılması" istiqaməti
çərçivəsində hazırlanıb

AZƏRBAYCAN HUMANİZMİ VƏ ERMƏNI VƏHSİLİYİ

etmiş, 20 Yanvar faciəsində və Xocalı soyqırımında əli olmuş və şəhid olmuş şəxslərin yaxın qohumları, Azərbaycan Respublikasının, habelə, keçmiş SSRİ-nin Silahlı Qüvvələri tərkibində beynəlmillər borcunu yerinə yetirmiş şəxslər, müxtəlif orden və medallarla təltif olunmuş şəxslər də daxildir.

Bir məqamı da xüsusi vurğulamaq istəyirəm ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən əsası qoyulan insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının təmin və müdafiə olunmasına yönəlmış çoxşaxəli humanizm siyaseti Prezident İlham Əliyevin timsalında müasir dövrün qanuna uyğunluqlarına, realillərləna və tələblərinə müvafiq surətdə davam etdirilməkdədir. Məhz bu cür ali və humanist mövqeyin qanuna uyğun nəticəsi kimi, Prezident İlham Əliyevin 18 iyun 2007-ci il tarixli Sərəncamına əsasən, 18 iyun Azərbaycanda İnsan Hüquqları Günü elan edilib. Sərəncamda Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1998-ci il iyunun 18-də Azərbaycanda ilk "İnsan hüquqlarının müdafiəsinə dair Dövlət Proqramı"ni təsdiq etdiyi xəttlərlər və bildirilir ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyev insan hüquqlarının təmin olunmasını dövlət siyasetinin esas istiqamətlərindən

və yaralanıllar. 1991-ci il sentyabrın 8-də Xocavənd rayon prokurorluğu tərəfindən, Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin 15 və 95-ci maddələri ilə 63413 sayılı cinayət işi qaldırılır və hadisənin eyni tarixdə və ərazidə baş verəmisi ilə əlaqədar materiallər 33062 sayılı cinayət işinə elave edilir. İş üzrə aparılmış istintaq tədbirləri zamanı hadisəni törətmüş Xocavənd rayon sakini Xaçaturyan Valodun, Gişi kəndindən olan Arustamyan Armon, Ağ kənddən olan Mersik adlı oğları, Xocavənd Qaz İdarəsində işləyen Yeremyan Saron, elecə də, Dövlət Avtomobil Müfettişliyində işləyen polis əməkdaşı Çalyan Saşanın cinayətin törədilməsində əməllərinin tam sübuta yetirilməsi Dağlıq Qarabağ regionundakı dövlət strukturlarının Azərbaycan Respublikasının hakimiyyət orqanlarına tabe olmamaları ilə əlaqədar müvafiq tədbirlərin həyatə keçirilməsi mümkün olmadığına görə, cinayət işi 1992-ci il yanvarın 9-da dayandırılır.

1993-cü il sentyabrın 23-dən 1996-cı il oktyabrın 5-dək Xankəndi uşaq xəstəxanasında, sonra isə Şuşa həbsxanasında saxlanılmış. Şuşa həbsxanasında olanda baş leytenant rütbəsində olan Qoradlı erməni zabiti Ağdam rayon sakini təxminən 50 yaşında olan İldırım adlı şəxsi və Beyləqan rayonu İkinci Aşıqlı kənd sakini Qurbanov İlqarı dəyənək ilə döyərək qətlə yetirdi. Şuşa həbsxanasında nəzarəti işləyen Slavik adlı erməni əsir və girovlara, o cümlədən F.Camatova müxtəlif işgəncələr verirdi. Füzuli rayon sakinləri İlham və Mirzəli kişini döyərək öldürdülər.

Azərbaycan Respublikasının erməni silahlıları tərəfindən işgal edilmiş ərazilərində hündürlüyü 45 metr, diametri 6-8 metrədək, yaşı 120 ildən 2000 ilədək olan pasportlaşdırılmış 145 Şərq çinari, 3 dağdaşan, 1 azat ağacı, 1 armud, 1 palid və 1 saqqız ağacından ibarət 152 ədəd təbiət abidəsi olan pasportlaşdırılmış ağaclar qalmışdır. Azərbaycanın 20 000 növə qədər canlıdan ibarət fauna biomüxtəlifliyi 100 növ və yarımnöv məməli, 357 növ və yarımnöv quş, 124-e yaxın növ və yarımnöv baliq (bunların 40-dan çoxu sənaye əhəmiyyətlidir), 67 növ və yarımnöv suda-quruda yaşayanlar və sürünenler, 350 növ xərçəng kimilər, 15 min növə yaxın cüçülərden ibarətdir.

VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

İlqar Məmmədov bu dəfə Xocalıya görə xalqın hiddətinə tuş gəldi

“REAL” partiyasının sədri İlqar Məmmədovun zaman-zaman sönük və mənviqsız çıxışları ilə bir neçə dəfə sərt qınaqlar və hiddətlər qarşısında qalıb. Xüsusilə, milli məsələlərdə sözün əsl mənasında, “quş buraxan” müxalifətçi partiya sədrinin növbəti münasibəti isə, ümumiyyətlə heç bir çərçivəyə siğmır. Belə ki, “REAL” sədrinin sosial şəbəkədə Kocalı soyqırımı ilə bağlı yazdığı fikirləri həm 28 il əvvəl orada şəhid olmuş soydaşlarımızın ruhlarına qarşı hörmətsizliyi, həm də bütövlükdbu qanlı hadisəyə barmaqarası baxması anlamını daşıyır. İ.Məmmədov faciəyə və şəhidlərə seçki kontekstində yanaşib.

"28 il əvvəl Xocalıda bu gün azğın Ermənistən ordusu 550 nəfər Azərbaycan seçicisinin və 63 uşağın səsini həmisiçilik kəsdj", deyə yazan "REAL" sədri nədənsə, həmin soyqırımanın təşkilində əsas tərəf kimi çıxış edən, insanlarımıza qarşı vəhşilik törədən 366-ci motoatıcı alavın da adını çəkməvib.

Söz yox ki, sosial şəbəkə istifadəçiləri. Məmmədovun bu cür təhqiqidəci yanaşmasını cavabsız qoymayaraq, fikirlərinə etiraz ediblər, onun haqqında insanlara bülleten kimi baxmaqdan tutmuş, ruhi-psixoloji vəziyyətinin yerində olmadığına qədər ən müxtali iddialar yazıblar.

Maraqlıdır ki, "REAL" sədri onun sönük və məsuliyyətsiz baxışına qarşı artan təngidlərə cavab verməyə belə cürət etməvib.

Bu həmin İlqar Məmmədovdur ki, bir vaxtlar ermənilərdən də üzr istəyib!

Yeri gəlmışkən, onu da xatırladıq ki, İ.Məmmədov buna qədər de bir neçə dəfə benzər sərsəm fikirləri ile ictimai reyi hid-dətləndirib. Məsələn, İ.Məmmədovun illər öncələrə söyklənən fealiyyəti haqqında bir sıra faktları araşdırılcıq, bir daha əmin olmaq mümkündür ki, bu şəxs əzəl vaxtdan anti-Azərbaycan, yaxud anti-xalq xarakterli baxışa malik olub. İnternetdə İ.Məmmədova bağlı hadisələri araşdırarkən, 2013-cü ilde dərc edilmiş maraqlı bir fakt nəzərimizə dəydi. Misal üçün, Moskva Dövlət Universitetinin tələbəsi olmuş azərbaycanlılardan biri bildirib ki, 1988-ci ildə, Dağlıq Qarabağ etrafında məsələlər qızışlığı dövrə, MDU-nun birinci humanitar korpusunun leksiya zallarından birində ermənilərin təşkilatçılığı ilə "Karabax naşa bol, naşa peçal" ("Qarabağ, bizim ağrı, bizim kədər") mövzusunda

əmələr təşkil olunub Bax:
<http://olaylar.az/news/siyaset/30187>)

<http://olaylar.az/news/siyaset/30187/>

Qeyd olunur ki, Sumqayıt hadisələrin-dən dərhal sonra təşkil edilmiş bu tədbirdə erməni müəllim-tələbe heyəti, universitetin digər tələbələri iştirak ediblər. Həmin vaxt müzakirələrin hansı istiqamətə yönəldiləcə-yini ehtimal edən azərbaycanlı tələbələr də müzakirələrə qatılıblar. Dinləmələrdə çıxış edən ermənilər və onların tərəfdarları Azərbaycanı kəskin tənqid ediblər, azərbaycanlılar haqqında “qaniçən”, “qəddar”, “geridə qalmış”, “barbar” və s. təhqiramız ifadələr işlədiblər. Tədbirə qonaq qismində dəvət olunmuş “Oqonyok” jurnalının Çernov soyadlı əməkdaşının (onun 1998-2003-cü illər-də jurnalın baş redaktoru vəzifəsində çalışmış Vladimir Çernov olduğu ehtimal edilir) ermənilərdən də kəskin çıkış etməsi, azərbaycanlı tələbələrin emosional etirazına səbeb olub.

İlqar Məmmədovun “siyasi vunderkindliyi” və “siyasi anderqraundçuluğu” onu daha çox ifşa edir!

Onlar Çernovun sözünü kəsiblər və faktiki olaraq onu danışmağa qoymayıblar. Tədbir başa çatıldıqdan sonra həmin dövrdə universitetin tarix fakültəsinin tələbəsi olan İ. Məmmədovun Çernova yaxınlaşaraq “azərbaycanlıların qeyri-etik davranışına” görə ondan və onun yanında dayanan, tədbirin təşkilatçısı olan ermənidən üzr istədiyi bildirilir. Qeyd olunur ki, İ. Məmmədov həmisi azərbaycanlı tələbələrdən kənarda dayanıb, onlarla ünsiyət qurmaqdan çekinib, həmyerililərimizin ümumi tədbirlərinə qatılıb.

Rövsən NURƏDDİN OĞLU

“Nar” 4G istifadəçilərinin sayı 1 milyonu ötüb!

Müşterilərinə hər zaman keyfiyyətli şəbəkə təcrübəsi təqdim edən "Nar"ın, 4/4.5G şəbəkəsi-nə qoşulan və aktiv şəkildə istifadə edən abunəçilərinin sayı 1 milyonu ötüb. Son bir ildə Bakı və regionlarda quraşdırılmış 1000-dən çox yeni LTE/LTE-A texnologiyalı baza stansiyaları sayesində "Nar"ın ümumilikdə 4G istifadəçilərinin sayı iki dəfə artıb.

Mobil operator paytaxtla yanaşı, regionlarda da şəbəkəsinin gücləndirilməsinə hər zaman xüsusi önəm verib. Belə ki, təkmil-ləşmə işləri nəticəsində, ötən illə müqayisədə müxtəlif bölgələr üzrə 4G istifadəçilərinin sayında 101% artım qeydə alınıb. 4G şəbəkəsinə qoşulan 1 milyonuncu istifadəçi də məhz region sakini - Oğuz rayonundan

İnsanlıq virusu yayılsa nələr baş verə?

*Y*nunu və tələbi ondan ibarət-
dir ki, insanlar daha yaxşı
və təhlükəsiz yaşasınlar. Bunun
fürsət hər cür imkan və şərait də
mövcuddur. Sadəcə, yetər ki, in-
san zəhmət çəksin və mübariz ol-
sun. O başqa söhbətin mövzusu-
dur ki, insan çox çalışsa və əmək
sərf etsə də, məqsədinə çatmasın-
da problemlər, bəzən isə sünü ma-
neələr yaranır. Sual oluna bilər ki,
kimlərdir zəhmətkeş insana məq-
sədinə çatmasına əngəl olan? Tə-
bii ki, birmənali şəkildə cavab ver-
mək olar ki, onlar insan cildində
olan, ancaq vəhşi cəngəlliyyin qa-
nunlarına xas tərzdə yaşam tərzi
seçən məxluqlardır.

Rusiyانın ədəbi tənqidçisi, publisisti Vissarion Qriqoryeviç deyirdi ki, "alim, şair, hərbçi, qanun keşikçisi və sair olmaq yaxşıdır, amma bununla bərabər, gərek, həm də insan olasan". Həm də, səbəbsiz yera deyilmeyib ki, "alim olmaq asandır, adam olmaq çətin".

Bəli, insan olmaq başlıca şərtlidir. Amma təessüflə demək olar ki, elə insanlar var ki, öz soyundan, kökündən, məsləyindən olan insanlardan uzaq durmağa çalışırlar. Sanki aralarında keçilməz sədlər yaradırlar. “Təki mənim üçün yaxşı olsun” düşüncəsi ilə çətin məqamda, ağır vəziyyətdə olan insana kömək etmək istəmirlər. Həmin məxluqlar pullarına-paralarına, vəzifələrinə arxalanıb çarəsiz və elacsız durumda olan insanları aşağılamaqdan da çekinmirlər. Təbii ki, bu da nəticə etibarı ilə, ümumi insan ailəsinin yaşam qaydalarına zərər vurur. Bütün dövrlərin ve zamanların müasiri olan Azərbaycanımızın dahi şairi Mirzə Əlekber Sabir bu abnormal məqamları insan olan varlıqda göründündən və bildiyindən, haqlı olaraq həmin insanı belə vəsf edib:

İntiqəyə, əsasən de təcəllümət nüvələri olan gənclər danişırklar ki, işdi-karədir toyaya gələn qonaqlarla danişsərlər, ləng qulluq et-sələr, stolun üzərində səliqə-səhman olmasa, təsadüfen əllərindən bir stekan və ya boşqab yerə düşsə və digər hallar baş ver-sə, sahibkar onları cəriməleyəcək. Yəni gün ərzində almalı olacaqları 10 manatından, 5 manatından mehrum olacaqlar. Etiraz və narazılıq da qəbul edilmir. Əks halda 5-6 ad-dim atmaqla qapını arxadan bağlamalı olacaqlar. Ümimiyyətlə, özəl sektorda sahibkarlar “burda mənəm Bağdadda kor xəlifə” deyirlər. İşçini təhqir etmək, elə salmaq, on-lar üçün adı haldır, 12-14 saat işləmək də öz yerində. Bu, azmiş kimi, sahibkarlar istədik-lər vaxt işçini cəriməleyə, qova, hətta bəzən şillə-təpiyinin altına salıb döyə də bilirlər. Nədi-nədi pullu-paralıdırıllar, arxalarında piy-İmmis vəzife sahibləri davamı.

Pulsuz kişi, insanlığı asanmı sanırsan?!
İnsan olanın cahü-celalı gerek olsun,
İnsan olanın dövləti, mali gerek olsun.
Hümmət demirəm, evləri ali gerek olsun.
Alçaq, ufacıq daxmani samanımı sanırsan?
Axmaq kisi, insanlığı asanmı sanırsan?!

Nəzərə almaq lazımdır ki, cəmiyyətimizin inkişafı, həyatımızın yaxşı məzmunda qurulması özüümüzden asılıdır. Əger həyatımızda dəyişiklərin baş verməsini istəyirik, sə, "hami hər kəs üçün, hər kəs hamı üçün" prinsipinə ağıllı şəkildə riayət etməlidir. Çünkü bu, yuxarıda qeyd etdiyim kimi, həyatın qanunudur. Unutmaq olmaz ki, bəşər övladları eyni imtiyaza və hüquqlara malikdir. Kimse-kimdənse üstün də deyil. Yalnız bir neçə fərq ola bilər. Məsələn, kimse dərisinin rənginə, boyuna-buxununa görə digərindən fərqlənə bilər. Ola bilər ki, kimse pullu-paralı, vəzifəli olsun, başqa birisi isə, əlinin qabarı ilə özünə və ailəsinə çörək qazanan zəhmətkeş insan olsun. Bütün hallarda isə, onları bir ad birləşdirir - İNSAN, Allahın yaratdığı ali varlıq. Təessüflər olsun ki, günümüzün reallığında insanların bir-birinə laqeydiyini, ögey münasibətini tez-tez görür və ya eşidirik. Bir de görürsən ki, bir insan canı ilə əlləşdiyi halda başqaları laqeyd qalır, soyuqqanlı davranış nümayiş etdirir və sanki belə də olmalıdır. Yادınızdadırsa, bir qadın yaşadığı binanın 5-ci mərtəbəsindən eyvandan yerə yixilmaq təhlükəsi ilə üzləşdiyi halda, küçədən keçən insanların bəziləri ona baxıb, dişlerini ağardır, bəziləri isə, telefonları ilə fəryad edən qadını videoya çəkirdilər. İctimai nəqliyyatda sözləri düz qəl-

tek səmibon qoruyucu maskaların qyməti ni 10-15 dəfə qaldırıblar. Yəni dünənə qədər 7-8 qəpiyə olan qoruyucu maskanı, bu gün aptek sahibləri insanlara 1 manat 50 qəpiyə satırlar. Adamın dili də gəlmir ki, qarğış edib desin ki, ay səni görüm koronavirusa yoluxasan. Çünkü deyilənə görə, qarğışın iki başı olur. Qarğışın bir ucu ekstərefa gedib çıxırsa, bir ucu da sənə gəlib çatır. Bu baxımdan, qarğış etməli olursan ki, səni görüm, insan olmaq virusuna yoluxasan. Nə isə, dövlətin yaratdığı imkan və şəraitdən bəhralənən bəzi sahibkarlar, doğrudan da, insanlıq sərhədlərini insanlığı zidd əməlli ilə aşmaqdadırlar. Ancaq təsəllimiz ondan ibarətdir ki, nə yaxşı ki, Prezidentimiz var, nə yaxşı ki, İlham Əliyevimiz var. Prezidentimiz İlham Əliyev qudurğan məmurlara yerlərini göstərib, harin sahibkarlara ciddi xəberdarlıqlar etməkdədir. Artıq nəticələr də var. Ağstafa, Neftçala tuthatutu, aqlaşma-sızlama olayları, sahibkarların işçilərin aylıq maaşlarını artırımları, 8 saatlıq iş rejimini tətbiq etmələri müsbət nəticələrin bariz nümunəsi sayılabilir. Sonda isə deyəcəyim budur ki, kim oluruqsə-olaq, nəhayətdə insanlığımızı itirməyək. Yaxşı bir iibrətamız məsələde deyildiyi kimi, "Süleymana qalmayan dünya, sənə də qalmaz".

10 of 10

AVROPADA MÜHARİBƏ VƏ İNSAN HÜQUQLARI

1749-cu ildə Monteskye yazdı: "Fəth başa çatdıqdan sonra qalib daha öldürməməlidir. Belə ki, onun özünü müdafiə və özünü qoruma təbii hüququnu həyata keçirməyə ehtiyacı qalmır". Jan-Jak Russodanın 1762-ci ildə çap olunmuş "İctimai müqavilə haqqında" traktatında irəli sürürlən ideya humanitar hüququn ruhunu əks etdirir: "Müharibə heç bir halda insanlar arasında münasibət deyil, dövlətlər arasında münasibətdir, fərdlər isə təsadüfən, həm də adı insan kimi yox, hətta vətəndaş kimi də yox, asgər kimi düşmənə çevrilirlər".

Əger müharibənin məqsədi düşmən dövləti məhv etməkdir, onda digər tərəfin həmin dövlətin müdafiəçilərinin əllərində silah tutub döyüdükləri halda onları məhv etmək hüquq var, lakin silahı ataraq təslim olan kimi onların düşmən, yaxud düşmənlərin əlində alət olması başa çatır və onlar yenidən adı adamlara çevrilirlər və onları həyatdan məhrum etməye heç kəsin ixtiyarı yoxdur". Qeyd etmek lazımdır ki, dünyada, o cümlədən, Avropada baş vermiş yüzillik müharibə. Otuz illik müharibə və dini müharibələrin heç biri mülkə əhaliyə münasibətə xüsusi humanizm nümunəsi hesab edilebilmez. Avropa dövlətlərinde bir tərəfdən humanizm prinsiplərini nəzərdə tutan dekretlər verilməklə yanaşı, digər tərəfdən hər cür amansızlıqla fərqlənən silahlı münaqişələr baş verirdi. Belə ki, 1793-cü ildə Vandeydə royalistlər üzərində inqilabçı qoşunların qələbəsinə rəhbərlik edən general Vesterman yazdı: "Vandey artıq mövcud deyil. O, özünün qadın və uşaqları ile birlikdə bizim azadlıq gətirən qılınclarımızın zərbəsi ilə məhv oldu. Mən onu sizdən aldığım əmre uyğun olaraq Saveno bataqlıqları və meşələrində dəfn etdim. Mən uşaqları atdırmaqları altında tapdaladım, qadınları tələf etdim ki, bir daha quldurlar dünyaya gətirə bilməsinlər. Özümü heç olmasa bir nəfər də olsun əsir götürməməkdə qınaya bilmirəm. Mən hamını tələf etdim, yollar meyitlərle doludur. Onlar o qədər çoxdur ki, bəzi yerlərdə piramidalar yaratmışdır".

Bununla bərabər 25 may və 2 avqust 1793-cü ildə Konvent əsirler və qeyri-kombatanlarla humanist rəftarın da nəzərdə tutan dekret qəbul etmişdi. Bütün bu ziddiyətləri araşdırıldıqdan sonra E.David belə bir nəticəyə gəlir ki, işin vəziyyətinin necə olmasından asılı olmayaraq humanitar doktrina mövcuddur və onun qədim kökləri vardır.

Hüququn vəzifəsi ayrı-ayrı şəxslərin hərəkətlərinin qanuniləyi ni təmin etməkdən ibarətdir. Zəhərən bu hüquq ele təşkil edilməlidir ki, o, obyektiv olaraq əxlaq qanunlarının tələbləri ilə eyniyət təşkil etsin. Hüquq tələblərin yerinə yetirilməsi və onların pozulmasına yol verməmək üçün onun məcburiyyəti qüvvəsi olmalıdır. Əger əxlaq qanunlarına uyğun hüquq mövcuddursa, onda, bir nəfərin azad iradəsi başqa birisinin azadlığına qarşı çevrilmiş olur. Kanta görə,

hüquq sistemi xüsusi və ümumi hissələrdən ibarətdir. Xüsusi hüquq azad ferdlər arasındaki münasibətləri əhatə edir. Ümumi hüquq isə ictimai hüquqi münasibətlər üçün zəruri olan qanunlardır. Kanta görə, əger ümumi hüquq bütün insanların qarşılıqlı münasibətinə toxunursa, bu dünya vətəndaşının hüququdur. Müəllif qeyd edir ki, ictimai müqavilə təfəkkürə əsaslanan ideyalardan ibarət olur. Ancaq bu, o zaman praktiki reallığı əhatə edir ki, xalqın iradəsinə xidmət etsin. Beşliklə, müəllif konkret olaraq qanunların ədaləti olması ideyasını ərei sürmüştür.

Kant, eyni zamanda öz yaradılığında hüquqi dövlət haqqında müasir təlimlərin əsas ideya və prinsiplərini qeyd etmişdir. Müəllif "Əxlaqın metodikası" əsərində qeyd edir ki, 22 dövlət qanunlara tabe olan insanların birliyidir. Dövlətin əsas əlaməti qanunun alıñılıdır. Hüquqi prinsiplərə təminat verən dövlət ictimai müqavilə və xalq suverenliyi əsasında təşkil olunmalıdır. Kant qanunvericiliyi həkimiyətin xalq tərəfindən heyata keçirilməsini, vətəndaşların bərabər hüquqlarını nəzərdə tutan qanunların qəbul olunmasını istəyirdi. Kant dövləti azadlığın hüquqi təminati adlandırdı. Belə bir mövqedən çıxış edən filosof zəruri olaraq dövlətdə üç başlıca ormanın fealiyyətini qeyd etdi. Bunlar qanunları hazırlayan parlament, qanunları icra edən hökumət, qanunları müdafiə edən məhkəmədir. Kant hakimiyətin bölünməsi və aşaqların yuxarılarla tabelik prinsipinə əsaslanan dövləti ideal dövlət adlandırdı. Kanta görə, cəmiyyətin hüquqi vəziyyətini hüquqa zidd vasitələrlə aradan qaldırmaq olmaz. Bu mənada, o, zorakı, yəni inqilabi yolla ideal dövləte keçidi qəbul etmirdi. Kant gələcəkdə bəşəriyyətin dünya konfederasiyası formasında hüquqi respublika idarəciliğin təşkil ediləcəyini söyləyirdi. Beşliklə, o, monarxiyanı saxlamaq şərti ilə idarəetmənin parlament formasına üstünlük verirdi. Beşliklə, Kant beynəlxalq hüquq sistemində əbədi sülhün qərarlaşması ideyasını ərei sürür. Müəllif xalqların bərabərliyi və dövlətlərin daxili işlərinə qarışmaq prinsipinə əsaslanan beynəlxalq hüquq sisteminin yaranmasını istəyirdi.

Hüquq və dövlət anlayışları həzərən bu hüquq ele təşkil edilməlidir ki, o, obyektiv olaraq əxlaq qanunlarının tələbləri ilə eyniyət təşkil etsin. Hüquq tələblərin yerinə yetirilməsi və onların pozulmasına yol verməmək üçün onun məcburiyyəti qüvvəsi olmalıdır. Əger əxlaq qanunlarına uyğun hüquq mövcuddursa, onda, bir nəfərin azad iradəsi başqa birisinin azadlığına qarşı çevrilmiş olur. Kanta görə,

zəməndə hüquq fəlsəfəsinin nəhəng simaları Kant və Hegelin hüquq və dövlətə baxışları arasındaki fərqləri açıqlamağa çalışacağam. Bu dahi isimlərin fəlsəfi baxışlar sistemini bütünlükle incələmək bilgimin yetersizliyindən dolayı həddim və yazının məqsədinin fərqli olmasından ötrü vəzifəm deyildir. Bunun üçün də kiçik bir daire çərçivəsində müəyyən ziddiyətli məqamları nəzərinə çatdırmağı hədfləmişəm. Fəlsəfənin öz məqsədində varması üçün ən önəmli vəsiyyət "düzgün sualların qoyulması"dır. Suall qoyulur, suallara müxtəlif müəlliflər tərəfindən cavab axıtarılır, verilən cavablar təsdiq və ya inkar edilir, bəzən isə sualların özünü nə derəcədə düzgün olmasına mübahisələndirilir; müxtəlif fikirlər, yanaşmalar ərei sürüldü və bütün bu proseslərin nəticəsi olaraq həmin məsələyə dair "baxışlar sistemi" ərsəyə gelir.

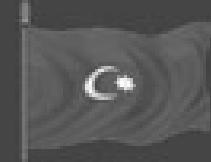
Hesab edirəm ki, yazının məqsədindən varmaq, əsas fərqli məqamları diqqətinizə çatdırmaq üçün mövzunu ələ almağı təmin edəcək bir sualın qoyulması və onun ətrafında məsələyə aydınlıq gətirilməsi daha doğrudur. Bu mənada isə Kanta və Hegelə görə "hüquq nədir" və ya "dövlət nədir" suallarının əvəzinə "dövlət vasitədir, yoxsa məqsəd?" sualını verməyin daha doğru olduğu qənaətindəyəm. Həmçinin, gedişatda ana sualdan şaxələnən başqa suallar da ortaya çıxacaqdır ki, bütün bu suallara her iki müəllifin fəlsəfəsində cavab aramaq yolu ilə hüquq və dövlətə dair onların fikirlerindəki fərqli məqamları görə bileyəcəyimizə inanıram.

Həmçinin, Kant və Hegel fəlsəfəsində də ideal dövlət modelinin nə olduğu, idarəetmənin sərhədləri və s. kimi məsələlər araşdırılmış, bununla əlaqədar fərqli mövqələr ortaya qoyulmuşdur.

Kant ictimai müqavilənin fərdin azadlığını təminat vermək üçün yaradılan bir funksiya olduğunu söyləyir. Kant sisteminde dövlət əsas etibarı ilə hüquq müəyyən edən və onu qoruyan strukturdur. Kanta görə dövlətin vəzifəsi fərdlərin xoşbəxtliyini təmin etmək deyil, insan hüquq və azadlıqlarını qorumaqdır. Bunu da qeyd etmək lazımdır ki, Kanta görə vətəndaş dövlət işlərini tənqid etmək ixtiyarında olsa belə, onun dövlətə qarşı qiyamını doğru hesab edilmir. Liberal dövlət fikrini dəstəkləməsinə baxmayaraq, dövlətə qarşı qiyamı qəbul etməməsi onu Con Lokkun təmsil etdiyi təbii hüquq nəzəriyyəsindən qismən uzaqlaşdırılmışdır.

Kant ideal dövlət formasının cəmhiyyət olduğunu qeyd edir. Jan Jak Russodan fərqli olaraq Kant nümayəndəli sistemin (millət vəkilləri vasitəsilə təmsil olunma), idarəetmənin normal çalışması üçün mütləq mövcud olması fikri üzərində dayanır.

Kant idarəetmənin üç əsas funksiyasını qeyd edir: qanunvericilik, icraedicilik və məhkəmə. Bu üç funksiya ayrı-ayrı orqanlar tərəfindən həyata keçirilməlidir. Qısa olaraq deyə bilərik ki, Kant hakimiyətin bölünməsi prinsipi ilə ra-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

*Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə
dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının
müdafası, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət
səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi
fəallığının artırılması" istiqaməti
çərçivəsində hazırlanıb*

zilaşır.

Dövlətlərəsəsi münasibətlərin tənzimlənməsi ilə bağlı hər iki müəllifin yanaşmaları müxtəlidir. Belə ki, tarixdə ilk dəfə, 1795-ci ildə İmmanuel Kant tərəfindən "dövlətlərə" bir qurumun yaradılması fikri ərei sürülmüşdür. Kanta görə belə bir qurumun yaradılması beynəlxalq münasibətlərin tənzimləməsi üçün konkret normaların müəyyən olunmasını təmin edə bilər.

Hegel xalq hakimiyətinin mövcudluğunu doğru hesab etmir və ona görə belə bir gücün varlığı mümkün deyildir. Dövlətin funksiyalarının bölgüsündə Kantla razılışır, lakin Kantdan fərqli olaraq bu üç funksiyanın (qanunvericilik, icraedicilik və məhkəmə) ayrı-ayrı hakimiyət qollarının əlinde cəmlənməsinə xidmət edən dövlətin dağılıması ilə nəticələnə biləcəyi fikrini ərei sürür. Bunun nəticəsi olaraq da monarxiyanı ideal dövlət modeli olaraq qəbul edir. Hegel görə, dövlət heç bir şey üçün vasitə deyil, başlıca bir məqsəd olduğundan fərdən daha yüksəkdə dayanır və bu na görə də dövlətin öz fərdlərindən "fədakarlıq tələb etmə" hüququ mövcuddur. Fərdlərin dövlətə qarşı qiyamı isə qətiyyən yolverilməzdir. Çünkü dövlət hərriyyətin özüdür.

Kant beynəlxalq münasibətlərin hüquq tanımayan primitiv insan cəmhiyyətindəki münasibətlərə bənzədiyi fikrini ərei sürür və bu münasibətlərin məhribə vəziyyəti xüsusiyyəti daşıdığı qənaətine gəlir. Hegel isə dövlətlərəsəsi münasibətləri sivil bir cəmhiyyəti təşkil edən fərdlərin bir-biri ilə olan münasibətlərinə bənzədir. Monizm nəzəriyyəsinin əsas simalarından biri, "tərsinə monizm" in banisi olan Hegel dövlətlərəsəsi münasibətlərin əsasın "tanınma" ilə əlaqədar olaraq yarandığını qeyd edir.

1945-ci ildə yaradılan və bu gün də beynəlxalq münasibətləri tənzimləyən əsas qurum olan BMT-in mövcudluğu bu tarixdən 150 il öncə belə bir qurumun mövcud ola biləcəyini bildirən böyük mütəfəkkir Kantın dahiliyinin göstəricisidir.

**Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru**

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

27 fevral

bilib. 57-ci dəqiqədə Antuan Orizmann tarazlığı bərpa edib.

Qalan dəqiqələrdə başqa qol olmayıb. "Bavariya" "Stemford Bric"də "Çelsi"nin qonağı olub. İlk hissədə qol səsi çıxmış. İkinci hissənin evvəllerində Serj Qnabri dublunu rəsmiləşdirib. "Bavariya"nın üçüncü qoluna isə Robert Lewandowski imza atıb. Beləliklə, səfərdə "Çelsi"ni 3:0 hesabı ilə məğlub edən Münhen klubu cavab görüşü ərefəsində böyük üstünlük elədə edib.

"Bavariya" "Çelsi"yə futbol dərsi keçdi, "Barselona" "Napoli" ilə bacarmadı

Futbol üzrə UEFA Çempionlar Liqasında 1/8 final mərhələsinin ilk qarşılaşmaları keçirilib. Bu mərhələnin ilk oyun gündündə iki görüş keçirilib. "Napoli" "Barselona"nı qəbul edib. Oyunda hesab 30-cu dəqiqədə açılıb. Dris Mertens fərqlənib. "Barselona" ikinci hissədə bərabərlik qolunu vurub.

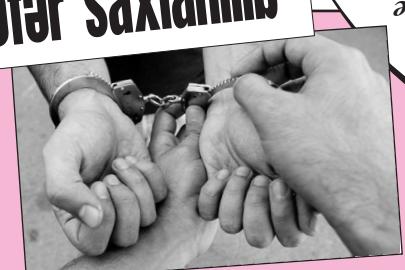
Koronavirusdan ilk fransalı öldü

Fransada yerli vətəndaş koronavirusdan ölüb. Bu barədə BFM TV-də Fransa Baş Səhiyyə İdarəsinin direktoru Jerom Salomon məlumat verib. Ölüm faktı Parisdə qeydə alınıb. Eyni zamanda, Fransada son 12 saat ərzində koronavirusa üç yoluxma hadisəsi olduğunu bildirilib. Hazırda ölkə ərazisində 16 nəfərin bu virusa yoluxduğu məlumdur.

Axtarışda olan 45 nəfər saxlanılıb

Ötən gün töredilmiş 39 cinayətin üstü respublikanın daxili işlər orqanları tərefindən "isti izlər"lə açılıb. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirlərlə ki, əvvəlki dövrlərdən bağlı qalmış 11 cinayətin açılması təmin olunub. Axtarışda olduğuna görə ümumilikdə 45 nəfər, o cümlədən borclu şəxs qismi-

də axtarılan 21 nəfər saxlanılıraq adıyyəti üzrə təhvıl verilib.

Respublikanın avtomobil yolların-

Son sahifə

Məşhur cütlük
səyahətə 450
min xərcələdi

Kadir Doğulu ve Neslihan Atagül cütlüyü karavanla səyahətə 450 min TL xərcələyib. Türkiyə mətbuatı xəbər verir ki, Kadir Doğulu ve həyat yoldaşı yay tətilində 5 uluzlu hotellərdə qalmaqdan imtina edib. Cütlük 2016-ci ildən bəri səyahətlərə karavanla çıxmaya qərar verib. 150 min TL-yə alıqları karavanın dizayını isə 300 min TL xərclənib. İsvəçreyə gedən cütlük istədikləri yerdərə düşərgə qurub.

Aktör karavanla səyahətə kiçik yaşlarından bəri maraqlandığını etiraf edib:

"İlk karavanımızı alandan sonra İpsaladan yola çıxdıq və İsvəçreyə getdik. Heç bir təcrübəmiz yox idi, her şeyi yolda öyrəndik. Gediş-geliş daxil olmaqla 11 düşərgə qurduq, çoxlu dostlar qazandıq. Hotelin əvəzində düşərgədə qaldıq və çox gözəl mənzərələrlə tanış olduk. Düşərgə həyati bir başqadır və öyrənəcəyiniz çox şey var. Orada yaşamaq insana sərbəstlik verir. Narahatlıq və çaxnaşmadan qurtulmaqla, azad olmaqla hər şeyə nail ola bilərsiniz. Neslihana düşərgə həyatını tədricən sevdirdim. Əvvəlcə yaxın yerlərde düşərgə saldıq. Yük olmaması üçün yanında çox şey götürmürdüm, amma daha rahat olması üçün lazımi mühiti təmin etdim. Həyat yoldaşımı bu həyatı sevdirdim."

**ŞOK: Cərrahlar
diri adamın əlini
başqasına tikdilər!**

Vyetnamın paytaxtı Hanoy şəhərində yerləşən hərbi xəstəxananın həkimləri tarixdə ilk dəfə diri insanın əlini başqasına tikiblər. "Vietnam Net" xəbər verir ki, yeni əlin sahibi 2016-ci ildə ağır travma nəticəsində sol əlini və qolunun bir hissəsini itirən 31 yaşlı Pham Van Vuonq olub.

Donor qismində istehsal zamanı travma alan başqa bir şəxs olub. Onun qolunun qoltuğa yaxın olan hissəsi ciddi xəsərənək. Həkimlərin seylərinə baxmayaraq qolda qanqrəna başlayıb və onu amputasiya ediblər. Lakin həmin şəxsin əli və qolunun aşağı nahiyyəsi sağlam qalıb. O, kəsilmiş əlini və qolunun bir hissəsinin Phama transplantasiya edilməsinə razılıq verib. Əməliyyat səkkiz saat davam edib. Qeyd etmək lazımdır ki, Pham artıq yeni əlini tərpədə bilir, həmcinin yüngül əşyaları tutmağı bacarrı. Həkimlər hesab edir ki, yeni əl yarımlı il ərzində öz funksiyasını tam bərpa edəcək./oxu.az

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılın, sahifələrin.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur.
Qəzetdə AzərTAC, SIA və AZADINFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur

Tiraj: 4600